JUDICIUM
UNIVERSITATIS
OXONIENSIS,
DE

1. Solenni Ligâ & Fœdere.
2. Juramento Negativo.
3. Ordinationibus } Disciplinam, &
   Parlamenti circa } Cultum.

S.609
LOC/MH NU

In plenâ Convocatione 1. Junii 1647.

Communibus Suffragiis (nemine contradicente) promulgatum.

A ROBERTO SANDERSONO,
S. *Theologiæ ibidem Professore Regio,*
POSTEA
Episcopo Lincolniensi.

LONDINI,
Typis *R. N.* Impensis *R. Royston,* in Cœmeterio *D. Pauli,* M DC LXXI.

JUdicium Celeberrimæ Academiæ Oxonienſis communibus Suffragiis in Domo Convocationis Jun. 1. (ſtylo veteri) 1647. nemine (in frequentiſsimo licèt Conventu) contradicente promulgatum, & mox typis vernaculo ſermone excuſum, elapſo jam integro, & quod excurrit, anno, Latinè verſum exhibemus; Eo potiſſimùm Conſilio, ut apud exteras Eccleſias (quibus Reformatores noſtros (ſcilicet!) ſuis præſtigiis ac lenociniis & miſerè impoſuiſſe accepimus, & imponere potu-

isse ex animo dolemus) *Facti nostri & Conscientiæ ratio aliqua constaret. Post gravissimas calamitates, quas Deo permittente, & exigentibus Peccatis nostris, ab eis dum Avaritiæ suæ & Ambitioni litant, in has Ecclesias & Regna invectas; detraxit tandem pro immensâ suâ Bonitate clementissimus Pater factiosis istis Impostoribus illam quâ nefaria sua consilia incrustabant, Religionis Larvam, ipsorúmque hypocrisin populo Anglicano reddidit, reddétque* (*uti speramus*) *magis magisque indies, universo terrarum Orbi, non jam suspectam ultrà, sed planè perspectam & exosam. Postquàm excusso leniore optimi Regis jugo,*

ruptísque

ruptisque omnium jurium divinorum humanorúmque repagulis, cœperunt in populares & contribules suos meram ac apertam Tyrannidem exercere: Machinam è multis unam, sed quâ vix aliam experti sumus ad ipsorum consilia domi promovenda & conciliandos exterorum animos magis accommodam (Solenne sc. Fœdus & Ligam) ut Conscientiis nostris consuleremus, penitus introspiciendam, omnésque ejus partes severiùs examinandas censuimus: ne fortè, velut in Equo Trojano, Sinonius aliquis in tanto corpore subesset dolus. Deprehendimus quæ nos ab eo Fœdere temerè admittendo absterrerent satis & multa & gravia; quæ in isto

Libello nostratibus primùm hominibus proposuimus, ut qui conscientiis nostris scrupulum injecissent, dubia dissolverent. Sive id ab ipsis contemptione nostrî, sive rei desperatione factum, ipsi viderint, judicent alii; res certa, toto anno nihil responsum. Vestris itaque oculis atque Arbitrio, quicunque in Reformatis Christi Ecclesiis ubivis terrarum vivitis, scrupulos nostros subjicimus: Obtestantes ut expensis priùs quæ à nobis proposita sunt, cum eâ quæ Christianos homines decet charitate & candore, eâdem charitate & candore de Consiliis, Factis, Conscientiisque nostris judicetis.

Oxonii
Junii 10. 1648.

Pro reformandâ ac tuendâ Religione, Regia Dignitate ac Felicitate, triumque Regnorum Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ Pace ac Salute procuranda

Solenne Fœdus & Liga.

Forma Ligæ, ſeu Solennis, quod dicitur, Fœderis.

NOS Proceres, Barones, Equites, Generoſi, Cives, Burgenſes, Evangelii Miniſtri, & cujuſcunque Ordinis infra Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ regna Plebes, Dei providentiâ ſub eodem Rege degentes, & eandem Reformatam Religionem profitentes; Dei gloriam, Regníque Domini noſtri Jeſu Chriſti incrementum, Majeſtatis, ſobolíſque Regiæ honorem & felicitatem, publicámque Regnorum (in quâ privata cujuſque fortuna includitur) genuinam Libertatem, Salutem & Pacem ob oculos habentes; & proditorias ac ſanguinolentas inimicorum Dei adversùs veram Religionem, ejúſque profeſſores ubique gentium, in hiſce præſertim tribus Regnis ab initio uſque Reformatæ Religionis,

Religionis, technas, conjurationes, insidias, & artes; simúlque quantopere nuper & hoc ipso tempore aucta sit & exercita ipsorum rabies, vires, & audacia (cujus rei præsentissima sunt & publica testimonia, deplorata Ecclesiæ & Regni Hiberniæ, afflicta Ecclesiæ & Regni Angliæ, & dubia admodum Ecclesiæ & Regni Scotiæ conditio) recogitantes; Ad conservandum nosque ipsos & religionem nostram ab ultimâ ruinâ & interitu (post alia tentata Supplicationum, Remonstrantiarum, Protestationum & Perpessionum remedia) juxta horum Regnorum laudabilem retroactis seculis consuetudinem, & populi Dei apud exteras Gentes exemplum, maturâ prius habitâ deliberatione, constituimus tandem & decrevimus solennem Ligam & Fœdus mutuò inire; cui omnes subscribimus, & pro se quilibet nostrûm levatis ad Deum altissimum manibus juramus

I.

Quòd per Dei gratiam sincerè, seriò & constanter, pro loci & muneris nostri ratione conabimur, Reformatam in Ecclesiâ Scoticâ Religionem, in Doctrinâ, Cultu, Disciplinâ, & Regimine [*Ecclesiastico*] *contra communes hostes conservare; Religionémque*

in

in Angliæ & Hiberniæ Regnis, in Doctrinâ, Cultu, Disciplinâ, & Regimine, secundùm Dei verbum, & Ecclesiarum optimè reformatarum exemplar, reformare: Conabimur insuper Ecclesias Dei in tribus his Regnis ad arctissimam [quàm fieri potest] in Religione, Fidei Confessione, Regiminis Ecclesiastici forma, Directorio Cultûs & Catechismi, Consensionem & Uniformitatem adducere: Ut nos Posterique nostri in Fide & Dilectione fraternè degamus, & delectetur Dominus in medio nostrî habitare.

II.

Quòd eundem in modum, sine personarum acceptione, Papismum, Prælaturam, (hoc est, Regimen Ecclesiasticum per Archiepiscopos, Episcopos, eorúmque Cancellarios & Commissarios, Decanos, Decanos & Capitula, Archidiaconos, & alios Officiarios Ecclesiasticos ab illâ Hierarchiâ pendentes quoscunque) Superstitionem, Hæresin, Schisma, Impietatem, & quicquid sanæ doctrinæ, & virtuti pietatis contrarium esse deprehendetur, extirpare conabimur: Ne alienorum peccatorum participes facti plagarum etiam participes simus; & ut unus sit in tribus his Regnis Dominus, atque unum Nomen ejus.

III.

III.

Pari ſinceritate, ſtudio & conſtantiâ, Parlamentorum Jura & Privilegia, Regnorúmque Libertates, cum vitâ & Fortunarum noſtrarum diſcrimine mutuò conſervare; & Regiæ Majeſtatis perſonam atque authoritatem, in veræ Religionis Libertatúmque Regnorum conſervatione & deſenſione, conſervare & defendere, pro noſtri cujuſque muneris ratione conabimur: Ut atteſtetur univerſus Orbis conſcientiis noſtris de noſtrâ in Regem fidelitate, debitámque Regiæ Majeſtati poteſtatem & amplitudinem imminuendi, nullum nobis animum aut intentionem ſubeſſe.

IV.

Omnes inſuper qui Incendiarii, Malignantes, aut Reformationem Religionis impediendo, Regem à populo ſuo aut Regna ab invicem dividendo, Populúmve in partes aut factiones diſtrahendo, contra præſentem Ligam & Fœdus Malorum inſtrumenta fuerunt erúntve, omni cum fidelitate detegere conabimur, ut publicam cognitionem & condignas pœnas ſubeant, pro delictorum ſuorum merito & exigentiâ, vel prout utriuſque Regni

ni reſpectivè ſuprema Judicatoria, aut alii ab eis in eum finem delegati judicaverint * *expedire.*

* Æquum judicabunt legit interpres Latinus malâ fide, cum Anglicè legatur [judge convenient.]

V.

Et quandoquidem Majoribus noſtris uſque denegata beatæ inter hæc Regna pacis felicitas, nobis ſingulari Dei providentiâ conceſſa & per utriuſque Regni Parlamentum nuper conſtituta eſt & confirmata: dabimus operam ſinguli pro loci & muneris noſtri ratione, ut firmâ pace & unione in omne ævum conjuncta permaneant; útque in pertinaces ejuſdem impugnatores juxta modum & formam in præcedente Articulo expreſſam animadvertatur.

VI.

Quinetiam in communi hâc causâ Religionis, Libertatis & Pacis Regnorum, omnes eos qui hanc Ligam & Fœdus ineunt, in eâdem tuendâ & exequendâ pro loci & muneris noſtri ratione adjuvabimus & defendemus: Neque nos à beatiſſima hâc Unione & Conjunctione, directè vel indirectè, combinatione, perſwaſione, vel terrore qualicunque diſtrahi ac divelli patiemur: ſive factâ in adverſam partem defectione, ſive

ſive nos deteſtandæ ἀδιαφορία & neutralitati in hâc cauſâ, ad Gloriam Dei, Regnorum Utilitatem, Regis Dignitatem tantoperè ſpectante, permittendo: Sed in eâdem animosè & conſtanter contra omnem oppoſitionem omnibus diebus vitæ noſtræ permanebimus; eandémque adverſus omnia cujuſcunque generis obſtacula & impedimenta pro virili promovebimus; & quod non poterimus ipſi ſuperare, ut ei maturè occurratur, notum faciemus. Quæ omnia velut Deo præſente præſtabimus.

Porrò quoniam Regna iſta plurimorum peccatorum adversùs Deum & Filium ejus Jeſum Chriſtum, ex eorum effectis (præſentibus ſc. difficultatibus & periculis) nimis liquidò conſtat eſſe rea; coram Deo & mundo profitemur & denunciamus ſincerum cordis noſtri deſiderium, pro peccatis propriis & pro peccatis iſtorum Regnorum, nóſmet humiliandi: maximè quòd Evangelium, quantivis pretii beneficium, prout par erat non æſtimavimus, quòd ad ejus puritatem & vim non anhelavimus, quodque Chriſtum in corda noſtra recipere, atque eo dignè ambulare, non curavimus, quæ reliquorum in nobis tantoperè exuberantium peccatorum ac iniquitatum cauſæ ſuerunt: Simúlque pro nobiſmetipſis aliíſque omnibus fidei & curæ noſtræ concreditis,

ditis, cùm publicè tum privatim, verum & ſincerum animi noſtri deſiderium, ſtudium, & conatum, in omnibus officiis Deo hominíque debitis, vitam noſtram emendandi, & aliis veræ Reformationis exemplo invicem præeundi; quò Dominus à nobis iram ſuam & triſtem indignationem avertat, atque has Eccleſias & Regna in veritate & Pace ſtabiliat. In hoc autem Fœdus coram Deo Opt. Max. omnium cordium ſcrutatore juramus, cum verâ intentione idipſum adimplendi; ut in magno illodie, quum omnium cordium arcana patefient, rationem reddituri: Humillimè Dominum rogantes, ut in eum finem dignetur nos ſancto ſuo Spiritu confirmare, ſícque conſilia noſtra & conatus benedictione ſuâ proſequi, ut populo ſuo cedant in libertatem & ſalutem, aliæque Eccleſiæ Chriſtianorum Antichriſtianæ tyrannidis jugum cum gemitu vel expertæ vel metuentes, ad conſimilem Aſſociationem & Fœdus ineundum provocentur; ad Dei gloriam, regni Jeſu Chriſti propagationem, Regnorúmque & Rerump. Chriſtianorum pacem & tranquillitatem.

Forma

FORMA

JURAMENTI NEGATIVI.

EGo A.B. *ex animo juro me in hoc Bello sive Causâ contra Parlamentum Regi vel copiis quibuscunq; sine authoritate utriusque Domûs Parlamenti collectis, directè vel indirectè, non adhæsurum aut opem sponte laturum. Juro insuper in Parlamenti me potestatem & fidem mémet recepisse, sine aliquâ intentione, quæ præsenti Parlamento ejúsve rationibus præjudicio sit: & sine Regis aut ejus Consiliarii vel ministri cujuscunq; (aliis quàm est à me jam indicatum) mandato, conscientiâ, vel consilio. Ita me Deus adjuvet per Jesum Christum hoc sacrosancto Evangelio annuntiatum.*

JUDICIUM
Universitatis Oxonienſis,
DE

Solenni Fœdere & Liga,
Juramento Negativo,
Ordinationibus circa { *Diſciplinam,* / *Directorium.*

QUandoquidem editâ nuper Procerum & Plebis in Parlamento congregatorum *De Viſitandâ & Reformandâ Univerſitate Oxonienſi* Ordinatione, perſonis quibuſdam *Viſitatoribus* ibi dictis poteſtas conceſſa eſt, de iis inquirendi qui in Univerſitate prædictâ oblata ſibi *Solenne Fœdus* & Ligam *Juramentúmque* quod *Negativum* vocant, ſuſcipere recuſaverint; déque iis qui *Ordinationum* Parlamenti de *Diſciplinâ* [Eccleſiaſticâ] & *Directorio* [Cultûs Publici] executioni ſémet appoſuerint, earúmve executionem pro loci vocationiſque ſuæ conditione non

promoverint: Nos *Magiſtri & Scholares* dictæ Univerſitatis, aliíque ejuſdem *Officiarii* & *Membra* (non ut aliorum conſcientias temerè judicemus, ſed ut, dum propriis cavemus, amoliamur quantum in nobis eſt coram Deo & hominibus omnem obſtinati animi pravam ſuſpicionem) noſtram de *Fœdere*, *Juramento* & *Ordinationibus* prædictis ſententiam, ejúſque ſententiæ veras rationes publicè proponendas duximus: Expectantes ſperantéſque, è duobus alterutrum nobis pro ſuâ Juſtitiâ & Charitate omnes quorum iſta reſcire intererit conceſſuros: ut vel ad conſentiendum circa prædicta non ulteriùs adigamur, quàm patitur præſens conſcientiæ noſtræ judicium; vel ſaltem non illicò condemnemur, ſi conſenſum noſtrum tantiſper abſtineamus, dum propoſitis à nobis ſcrupulis plenè & ſolidè ſatisfiat.

SECT. I.

De Fœderis Proœmio.

DE *Proœmio* ſive *præfatione Fœderis introductoriâ* etſi eò minùs laboremus quòd dici fortaſſe poterit ad ipſius Fœderis ſubſtantiam non ita propriè pertinere: inter alia tamen ibi dicta quorum Agnitio à quo libe

libet Fœderato implicitè requiritur

1. Primò, illud veremur ut nobis tutò profiteri liceat, *auctam esse hoc tempore eorum*, qui ibi *inimici Dei* intelliguntur, *rabiem, vires, & audaciam.*

2. Deinde nec illud verè possumus affirmare, ullas nos unquam *Supplicationes* vel *Remonstrationes* ad effectus ibi memoratos, aut ipsos adhibuisse, aut ut ab aliis adhiberentur, consensum nostrum præbuisse.

3. Neque verò arbitramur mutuam istiusmodi Fœderis contesserationem, medium esse licitum, accommodum, & probabile, *ad nos Religionémque nostram à ruinâ & interitu conservandos.*

4. Nec eam denique vel *laudabili istius Regni* retrò actis seculis *consuetudini*, vel approbato *populi Dei apud exteras gentes exemplo*, credimus esse consentaneam: Cùm in Gentis nostræ Annalibus Fœderis à populo Anglicano ullâ unquam occasione initi ullibi compareat vel leviſſimum vestigium: nec nobis occurrat initi ubivis gentium ejusmodi Fœderis laudabile exemplum: Imò potiùs, quod esset *isti par* toto orbe nunquam antehàc *Fœdus* extitisse ab ejus * Patronis fidenter affirmetur.

* *Juramentum, cui quantum ad materiam, personas, & alias circumstantias, in nullo unquam seculo & jurato nunquam simile aliud extitisse in divinis aut humanis historiis usquam legimus.* Nye, Covenant with Narrative, p. 12.

SECT. II.

De Fœdere Generalia quædam.

1. IMprimis non ſatis liquet, poſſe à nobis admitti Fœdus quod ſit ſub conſtitutâ pœnâ imperatum : Quia videtur

1. *Primò*, tale imperium cum *Fœderis naturâ* parùm convenire, quod cum ſit ſpecies quædam *Pacti* ſive *Contractûs*, mutuò contrahentium ſupponit (a) *ſpontaneum conſenſum* ad quem ſunt homines ſuaſionibus adducendi, non vi aut metu cogendi. Quinimò hoc ipſum Fœdus in *Præfatione*, *Concluſione*, totóque ſui *Corpore*, eâ verborum formâ perſcriptum eſt, quæ conſenſum ſignificet, rationum potiùs momentis ſubnixum, quàm metu extortum.

(a) *Pactum eſt duorum pluriúmve in idem placitum conſenſus*, l. 1. ff. de Pacti.

2. Nec id *ſecundò* fieri poſſe, niſi proditi ſimul eâ *Libertate* quam *Proteſtationis* noſtræ vinculo jam antè obligati, & ex ipſo iſti (b) Fœdere *Juramenti* religione jam denuò obligandi ſumus, cum capitis, & fortunarum noſtrarum diſcrimine tueri & conſervare. Cui Libertati, Juramenti novi nulli Parlamentariâ lege ſanciti impoſitione planè adverſari, & in notiſſimo illo Statuti qui

(b) Art. 3.

quæ (c) *Petitio Jurium* dicitur diſertim aſſeritur; & à Proceribus ac Plebe in (d) *Declarationibus* ſuis agnoſcitur.

(c) *Quandoquidem multis eorum* [ſubditorum ſc.] *juramenta delata fuerint nullis hujus Regni legibus aut conſtitutionibus ſtabilita: Humillimè petunt ne quis in poſterum ad tale Juramentum præſtandum compellatur —— Quæ omnia humillimè petunt —— ut jura & libertates ſuas ſecundùm Leges & Statuta hujus Regni.* Petit. of Right 3. Carol. (d) *Declaratum eſt, non poſſe Regem quenquam ad jurandum adigere ſine Statuto Parlamenti.* Declar. 16. Jan. 1642. *Vide* Exact. Collect. p. 859, 860.

3. Nec etiam *tertiò*, niſi agnoſcere velimus iis qui iſtoc Fœdus à nobis exigunt, aliquid in nos juris competere amplioris, quàm aut ab eorum anteceſſoribus hactenùs unquam vendicatum accepimus; aut cùm prædictæ *Proteſtationis* noſtræ (ſi ſaltèm nos eam rectè intelligamus) pluribus nec levioris momenti commatis conſiſtere poſſe arbitramur.

Neque verò *ſecundò* ſat nobis liquet (etiamſi nulla accederet jubentium poteſtas, ſed ſuadentium duntaxat authoritate commendata res noſtro demùm ipſorum arbitrio tota permitteretur)

1. Quî nos pateretur prudentia officiíque noſtri (*ſubditi* qui ſimus) ratio, Fœdus, in quo de Ejus cujus ſubditi ſumus jure agitur, ſine ipſius *conſenſu* vel *expreſſo*, vel *tacito* ſaltem, & rationabiliter præſumpto, ſponte noſtrâ inire. Quum ex æquitate Legis

Num. 30. penes ipsum esse putemus, quod à nobis sic factum fuerit pro suo beneplacito rescindere & adnullare.

* 9. Octob. 19. Car. 2. Postquam Serenissima Regia Majestas * *publicato Programmate* voluntatem suam hac ex parte abundè jam patefecerit, qui sit nobis porrò integrum *Fœdus ab Ipso explicitè prohibitum* admittere, non violato Ejus *Observantiæ* jure, quam nobis persuasissimum est & nativæ Fidelitatis Lege, & Jurisjurati vinculo, omnibus Regis jussionibus deberi, quæ nullis aut Dei præceptis aut positivis hujus Regni Legibus manifestè repugnant?

SECT. III.

De Primo Fœderis Articulo.

I. IMprimis postulant Sacræ Literæ ut *cum Judicio juretur*: quod veremur ut facturi simus, si (quod in primo hujus Articuli membro continetur) de *conservandâ alterius gentis Religione* juraretur;

1. Cujus ut nostrâ non interest esse multùm peritos, ita nos admodùm imperitos esse profitemur.

2. Quæ

2. Quæ (quatenùs eam infelicium horum temporum περιστάσεις ad noſtram notitiam perduxerunt, & nos arbitrari valemus) in tribus quatuor illorum quorum inibi mentio fit capitibus (*Cultu* ſc. *Diſciplinâ* & *Regimine*) aliquantò deterior eſt, in quarto etiam (*Doctrinæ* ſc.) nihilo melior, quàm noſtra illa, de quâ tamen reformandâ in proximo hujus Articuli membro tantoperè ſatagitur.

3. In quâ ſi quid olim deprehenderimus (quod fortaſſe penitiùs eam inſpicientibus non erit ſimpliciter impoſſibile) quod *Papiſmum*, *Superſtitionem*, *Hæreſin* vel *Schiſma* nobis videbitur ſapere, aut eſſe *ſanæ doctrinæ* vel *virtuti pietatis* contrarium: tenebimur vi proximi Articuli ei extirpando ſtudere, poſtquam jam antè præſentis Articuli virtute ad eam conſervandam obligati fuerimus.

4. In quâ denique (ut illud non diſſimulemus) videmur nobis nonnulla interim deprendiſſe (a) *Superſtitioni* & (b) *Schiſmati* (noſtro ſaltem judicio) adeò finitima, ut illos æquius ſit à nobis ſubmoneri ſua ut corrigant, quàm nos ab illis ad ea conſervanda urgeri.

(a) Viz. *Quòd Epiſcopatum judicent eſſe Antichriſtianum, & ritus adiaphoros illicitos.* (b) Viz. *Quòd diſciplinam illam ſuam, & Regimen Preſbyterianum, notam faciunt veræ Eccleſiæ, & ut ipſum Regni Jeſu Chriſti thronum venerentur.*

Deinde quantum ad alterum illud hujus Articuli membrum, de Reformandâ ſc. in hoc Regno Religione quoad *Doctrinam*, *Cultum*, *Diſciplinam*, & *Regimen Eccleſiaſticum*: cum Reformatio Immutationem in ſui ratione neceſſariò & formaliter includat, nondum ſatis liquet poſſe à nobis iſtiuſmodi *Reformationem* attentari,

Primò, ſine manifeſto tum Papiſtarum tum Separatiſtarum ſcandalo,

Iſtoc enim pacto

1. Deſertores nos præſtabimus juſtiſſimæ cauſæ quam inſignes pietate *Epiſcopi* & *Martyres*, aliique Eccleſiæ noſtræ eruditi *Theologi* & *Profeſſores* ab ipſo Reformationis initio ad noſtra uſque tempora, ſuis cùm ſcriptis tùm perpeſſionibus ſtrenuè propugnârant. Qui adverſùs utriuſque generis hoſtem Religionem Eccleſiæ Anglicanæ verbo Dei conſonam eſſe abundè demonſtrârunt.

2. *Papiſtis* erit, quò ſpecioſiùs opprobria illa & contumelias in nos jaciant, quibus infamare ſolent *Religionem noſtram*. Solenne illis jamdiu fuit iſta objectare: Quæ tandem ſiet Religio noſtra, inter nos nondum convenire: Ex quo Romanam Eccleſiam deſeruimus neſcire ubi ſit conſiſtendum, aut pes figendus: Eſſe Religionem noſtram * *Religionem Parlamentariam.*

* *Nemo nobis vitio vertat quòd eam vocemus Religionem Parlamentariam, Evangelium Parlamentarium, Fidem Parlamentariam,* Harding in confut. Apol. Juel. part. 6. c. 2.

3. Agno-

3. Agnoſcemus (re ipsâ loquente) ſubfuiſſe aliquid in Eccleſiæ noſtræ *Doctrina* & *Cultu* (quibus interim, ab ipſis rigidè exigebatur, ut eſſent conformes) Dei verbo parum conſentaneum: unde utriſque ſuppetat, unis, *Recuſantiæ* ſuæ; alteris, apertæ ab Eccleſiarum noſtrarum communione *Separationis* juſta excuſatio.

4. Quin & illud quoque implicitè ſaltem fatebimur, *Leges* contra *Recuſantes Papiſtas* in hoc Regno antehac latas iniquas fuiſſe; omniáque ſupplicia virtute dictarum legum eis illata, injuſta. Siquidem illi nobis eo tantùm nomine pœnas dabant, quòd verebantur nobiſcum in eâ publici cultûs formâ communicare, quæ nobiſmet tandem non minùs quàm ipſis fuerit improbata.

2. *Secundò, ſine manifeſtâ noſtri ipſorum injuriâ.* Perhibebimus ſiquidem contra noſmetipſos falſum teſtimonium; multiplicéſque aliàs *Conſcientiis* noſtris, *Exiſtimationi* & *Fortunis* laqueos injiciemus: Si operam noſtram interpoſitâ Juramenti Fide, obligemus, ad *Religionem* illam (velut pravam & vitioſam) *Reformandam*,

1. Quam antehac propriarum manuum ſubſcriptione conteſtati ſumus eſſe verbo Dei conſentaneam: cujus facti ut nos poſteà pœniteret, nullis aut proprii cordis obmurmurationibus, aut rationum ab aliis adductarum

ductarum momentis & pondere hactenus effectum est.

2. Quam firmâ animorum persuasione non esse credimus in quovis dictorum quatuor capitum (prout apud nos legibus constituta sunt) multò minùs in universis & singulis, verbo Dei contrariam.

3. Quam ex animo ídque idoneis (ut opinamur) rationibus inducti, multis nominibus potiorem esse credimus, Deíque verbo, & Ecclesiæ Catholicæ praxi magis congruam eâ, quam in priore Articuli membro sub Juramenti Religione conservare jubemur.

4. Cui ut quilibet Clericus ad aliquod Beneficium Ecclesiasticum admissus consentiat, Legibus Regni nunquam hactenus abrogatis imperatur. Quibus (d) cautum est ut Beneficiatus infra certum temporis spatium post Admissionem suam, sub pœnâ Amissionis Beneficii, 39 *Articulos* (qui Religionis nostræ summam continent) in Ecclesiâ tempore sacri Conventûs coram universo populo ibidem congregato *legat*; móxque lectis se ex *animo consentire* palàm & publicè profiteatur.

(d) *Stat.* 13. Eliz. *Cap.* 12.

3. *Tertiò, sine manifesto Perjurii periculo.* Videtur enim istoc hujus Articuli membrum (quantum nos quidem judicando assequi possumus) ex diametro adversari

1. *Protesta-*

1. *Protestationi* illi nostræ & *Solenni Voto*, quam nos sanctissimè observaturos, nec ullâ *spe, metu, alteriúsve rei intuitu unquam derelicturos* jampridem spospondimus. In quâ Doctrinam eam, ad quam (sub nomine veræ Protestantium Religionis in Ecclesiæ Anglicanæ doctrinâ expressæ) tuendam voto nos obstrinximus; eandem ipsam esse arbitramur, ad quam reformandam & immutandam opera nunc nostra delato Juramento postulatur.

2. Præstito à nobis (juxta *Leges* Regni, & Universitatis nostræ *Statuta*) *de Regio Supremate Juramento*. In quo, professi priùs conscientiâ teste, *Regiam Majestatem solam esse summam moderatricem hujus Regni, &c.* tandem Deo teste sanctè recipimus nos *quantum in nobis fuerit propugnaturos atque defensuros omnes & omnimodas Jurisdictiones, Privilegia, Præeminentias & Authoritates quascunque, vel concessas & commendatas Regiæ Majestati ejúsque Hæredibus & successoribus, vel Imperiali hujus Regni diademati conjunctas & annexas.* Quarum Jurisdictionum & præeminentiarum una, eáque iisdem ipsis penè terminis expressa Regni Legibus sic annexa, tota potestas est *Spiritualis sive Ecclesiasticæ Jurisdictionis*, pro corrigendis atque reformandis omnibus & omnimodis erroribus & abusio-

abusionibus in rebus Ecclesiasticis: ut ex dictæ (e) Legis verbis pleniùs intelligi potest. Juramenti formulâ, *Propositionem* suggerente, Legibus Regni, *Assumptionem*; quâ ratione commodè vitari possit *Conclusio*, fatemur non esse nostri ingenii explicare.

(e) *Quæcunque Jurisdictiones, Privilegia, Superioritates & Præeminentiæ Spirituales & Ecclesiasticæ —— pro visitatione sanctâ & personarum Ecclesiasticarum, & pro Reformatione, regulatione & correctione earundem, atque omnium & omnimodorum errorum, hæresium, schismatum, abusuum, delictorum, contemptuum, & enormitatum, Imperiali hujus Regni diademati, authoritate præsentis Parlamenti conjuncta & annexa erunt in perpetuum.* Statut. restit. antiquam Coronæ Jurisd. 1 Eliz. cap. 1.

SECT. IV.

De Secundo Fœderis Articulo.

I. IMprimis antiquam illam Ecclesiastici Regiminis formam, quam ex animo, nec uti speramus immeritò, veneramur; (Ut sub quâ Religio nostra tam feliciter sine vi aut tumultu, támque auspicatè & ab initio reformata est, & longo post tempore summâ cum veritate & tranquillitate ad honorem & felicitatem Gentis nostræ, Exterarúmque invidiam & admirationem floruit) non possumus sine ingenti animi mœrore & consternatione intueri, in hoc Fœderis Articulo.

1. Non

1. Non modò *Extirpationi* devotam; nullâ assignatâ rationis vel umbrâ, ob quam expediat, nedum necesse sit id fieri,

2. Sed & eodem loco habitam cum *Papismo, Superstitione, Hæresi, Schismate & profanâ Impietate:* quæ omnia profitemur nos tam odisse quàm qui maximé.

3. Idque injectâ nonnullâ suspicione, esse eam Regiminis formam *sanæ doctrinæ* vel *virtuti pietatis* adeò *adversam*; ut necesse sit qui ei extirpandæ manum non admoverit adjutatricem, *participem fore alienorum peccatorum:* quod nondum adduci possumus ut credamus.

4. Quinetiam illud cupimus ut seriò expendatur, Si Fœdus consimili formulâ *Civibus Londinensibus* proponeretur, quo singuli jurare postularentur, *operam se ultimam sincerè, seriò & constanter sine personarum acceptione collaturos Extirpationi Perduellionis Regiminis Prætoriani,* [i. e. Regiminis Urbani] *(per Majorem, Aldermannos, Vicecomites, Senatum civium, aliósque ministros & Officiarios inde pendentes) Homicidii, Adulterii, Furti, Repetundarum, &c. ne participes essent alienorum peccatorum:* Utrúmne existimari possit, quenquam civium, qui non omnem justæ libertatis sensum, amisisset, delatum ejusmodi Juramentum æquo animo laturum, vel ut Actum *Justitiæ, Mansuetudinis & Æquitatis agniturum?* Deinde

II. Deinde non arbitramur posse nos salvâ conscientiâ conatus nostros ad extirpandum Episcopale Regimen sub Juramento polliceri, sive *Rem* ipsam, sive *nosmetipsos*, sive *Ecclesiam Anglicanam* spectemus, sive debitum Regiæ Majestati *Obsequium*.

Primò, respectu Rei ipsius : Videtur enim nobis esse Regimen Episcopale, si non *Juris divini* sensu strictiore, ast *Apostolicæ* saltem *institutionis :* hoc est, etiamsi nullibi à Deo explicatè præceptum, ab Apostolis tamen in Ecclesiis institutum, ad mentem & exemplum præceptoris sui Jesu Christi, idque virtute potestatis ordinariæ ab eo ipsis ut Ecclesiæ suæ Rectoribus substitutis delegatæ.

Unde affirmare non dubitamus, *Episcopali Aristocratiæ* potiori jure quàm alteri cuivis Regiminis formæ, Divinæ institutionis vindicias competere : quæ tamen singulæ id sibi juris peculiariter vendicant, idque vehementiùs quàm ab Episcopis fieri assolet : viz. *Monarchia* Papalis, Presbyterialis *Democratia*, & novitia illa *Independentium* informis forma *Anarchia* veriùs pro arbitrio singulorum cœtuum, qui in Ecclesiam aliquam communi membrorum consensu de novo collectam sponte suâ coaluerint. Illud utcunque ex indubitatis veteris & recentioris

oris ævi hiſtoriarum monumentis locupletiſſimè conſtat, *Epiſcopatum* ab universâ Eccleſiâ primis illis temporibus receptum, in omnibus Dei Eccleſiis, quà Chriſtianus patet orbis, adeò paſſim invaluiſſe, ut per *Annos mille quingentos* Epiſcopi continuâ ſerie invicem ſuccedentes ubique gentium duraverint: Pérque tot ſecula vix unus & alter repertus fuerit, qui ſe auſus eſt Epiſcopalis Eminentiæ hoſtem apertè profiteri, præter unum *Aerium*. In cujus tamen hiſtoriâ hæc ferè duo ſunt eximia: *Aerii* illam contradictionem ab animi ambitioſi ægritudine initio exortam eſſe, & authori tandem hæreſis notam inuſſiſſe. Facit profectò Epiſcopatûs hæc tam veneranda vetuſtas, ut omninò metuendum ſit, ſi ei eradicando navetur opera.

1. Triumphaturos vehementer *Pontificios*, quibus cordi eſt nos Religionémque noſtram ſpretæ antiquitatis, & invectæ novitatis inſimulare: cum id ab illis objici potuerit, refelli à nobis non potuerit.

2. Ita imminutum iri authoritatem, *conſtanti Univerſalis Eccleſiæ judicio & praxi* (optimo ſc. Scripturarum in his quæ minùs aperta ſunt interpreti) jure debitam: ut in plurimis ad *Fidem* & *Mores* ſpectantibus, quæque ſecuri uſque & *credimus* & *agimus*, aqua nobis ſæpè hæreat neceſſe ſit,

sit, quoties à *Socinianis*, *Anabaptistis*, aliísque *Sectariis* ad ea probanda urgemur. Qualia sunt, orthodoxæ quædam de divinarum Personarum *Trinitate & Coæqualitate* adversùs *Arianos* aliósque hæreticos & heterodoxos Explicationes; *Sacramentorum numerus, usus & efficacia*; *Baptismus Infantium*; *Ecclesiæ Nationales*; *Diei Dominicæ observatio*; ipséque adeò *Sacræ Scripturæ Canon*.

2. *Secundò, respectu nostrî ipsorum.* Adversari enim videtur ipsis Justitiæ, Æquitatis & Humanitatis principiis, extirpandi Regiminis Episcopalis (nondùm satis demonstrato quòd sit ex se illicitum) serium & sincerum studium, à Nobis si exigatur,

A Nobis, inquimus, qui omnes quotquot ad gradus Academicos admissi sumus, 39 *Anglicanæ Confessionis Articulis* subscribendo, Regimen simul Episcopale calculis nostris comprobavimus: In quibus diserte verbis asseritur (a) Librum qui *de formâ consecrandi Episcopos* inscribitur, *nihil quod sit verbo Dei contrarium in se continere.*

(a) *Artic.* 36.

2. Quorum plerique (quotquot sc. Sacris Ordinibus initiati sumus) ab Episcopis ordinati fuimus: Quibus lanè nequissima talione à nobis responsum foret, si ob collatos per *manuum* ipsorum impositionem sacros Ordines, nunc vicissim ipsis eradican-

dis

dis nos vicarias *manus* noſtras commodaremus: præſertim nullius cauſæ ſatis juſtæ conſcii cur ita facto ſit opus.

3. Quorum non pauci ante aliquot annos Supplicibus libellis pro continuando Regimine Epiſcopali, Supremæ Curiæ Parlamenti exhibitis vel exhibendis, nomina noſtra ſubſcripſimus. Quod ut à nobis ſincerè fuit & ſeriò tunc factum, ſic non minùs ſincerè & ſeriò idem nunc denuò nos facturos profitemur (cùm nemo nos interim edocuerit id perperam eſſe factum) ſi quæ ſpes tunc affulſerat receptionis ejuſmodi Libellorum, ea nunc denuò affulgeret.

4. Quorum nonnulli Eccleſiæ alicujus Cathedralis vel Collegiatæ membra ſumus, & nominibus illis *Decanorum, Decani & Capituli, &c.* in hoc Fœderis Articulo damnatis, vitam victúmque noſtrum in toto vel ex parte debemus. Nec facilè ſuccurrit nobis ab orbe condito aliquod in hoc genere exemplum: in quo homines, cujuſcunque ſtatûs vel Ordinis, quamvis de crimine quod *deprivationem* mereretur (quæ tamen noſtra ſors non eſt) juridicè convicti, juramento ſe obligare coacti fuerint, ut *ſincerè, ſeriò & ex animo conarentur* id extirpare (quod quidem non eſſet aliter & ex ſe illicitum) cum quo fortunas ſuas & præcipua vitæ ſuæ ſubſidia unà extirpari neceſſe eſſet.

5. Maximè cùm ex Statutis vel consuetudinibus plerarumque istiusmodi Ecclesiarum, soleat ab omnibus earundem membris in primâ sui admissione Juramentum præstari corporale; ut *honorem, immunitates, libertates & proficua Ecclesiæ suæ conservare, & quoad vixerint, commodum ejus procurare studeant, nec quicquam libenter & scienter faciant quod ei detrimento vel præjudicio siet, &c.*

3. *Tertiò, respectu Ecclesiæ Anglicanæ.* Veremur enim ut Juramento nos obligare liceat ad extirpationem Regiminis publici Authoritate constituti & longo usu stabiliti seriò attentandam: nullâ necessariâ vel satis idoneâ ejus rei causâ mentibus nostris aut suâ sponte objectâ, aut ab aliis oblatâ: Quin potiùs

1. Cùm omnis publici Regiminis mutatio, præter ea quæ præsentia sunt & manifesta, multa insuper alia incommoda necessariò secum afferat, quæ nullo humano ingenio præcaveri possunt, vel etiam prævideri, dum ea dies prodat, & fera nimis experientia: Non possumus esse certi, ex immutatione hujus Regiminis (quod in hoc Regno tot seculis perduravit, in Legibus Regni tam altas radices egit, & cum Regimine Civili tam arctè conjunctum & complicatum est, ut ejus immutatio ingentis in Civili

quoque

quoque ſtatu & regimine immutationis neceſſitatem inferat) non longè & plura & graviora inſecutura eſſe incommoda, quàm ea, quæcunque tandem illa ſint, ſive vera ſive putativa mala, quibus remedium ex iſtâ immutatione parari prætenditur.

2. Cùm Procuratores Plebis (Inferioris ſcilicèt Domûs Parlamenti) dudùm (b) remonſtraverint, non eſſe ſibi vel in animo vel in votis, *Regimen Eccleſiaſticum abolere*; ſed potiùs ut *omnia Eccleſiæ Anglicanæ membra iis ordinis & diſciplinæ Legibus, quæ Parlamentariâ authoritate conſtitutæ ſunt, regerentur*; imò maligni hominis eſſe ſiniſtram aliquam *in diverſum ſuſpicionem populo infundere*: Summæ eſſet imprudentiæ, conſentiendo ſecundo iſti Articulo, ejus nos *Infuſionis* reos ultrò præſtare, quæ nos periculis ex quarto fœderis articulo incurrendis objiceret.

(b) — *anſam præbere malignæ factioni aſſa noſtra calumniandi. Populo malam ſuſpicionem infundunt, nobis ſc. propoſitum eſſe Regimen Eccleſiaſticum penitùs abolere.* Remonſt. 15. Decemb. 1641. Exact Coll. pag. 19. *Proceres & Plebs declarant, ſe Eccleſiaſtici Regiminis ac Liturgiæ juſtam & neceſſariam Reformationem intendere, nec quicquam in eorum alterutro tollere, niſi quod malum fuerit & meritò offendere poſſit, aut quod ſaltem minùs neceſſarium fuerit & onerоſum.* Declar. 9 April. 1642. Exact Collect. pag. 135.

3. Cùm variis (c) ſtatutis Parlamentariis declaratum ſit, *Sanctam Eccleſiam Anglicanam in ſtatu Præſulatûs infra Regnum Angliæ fundatam eſſe*: Nobis religio eſt extirpando

(c) Stat. de Carlelo, 25. Edw. 1. citatum in Stat. 25. Edw. 3.

Præſulatum, ipſa quaſi fundamenta ſubruere, & florentiſſimæ Eccleſiæ ruinam, quantum in nobis eſt, accelerare; quam officii conſcientiæque vinculo tenemur pro virili legitimis modis quibuſcunque ſuffulcire & ſuſtinere.

4. *Quartò* denique, *reſpectu Regiæ Majeſtatis.* Quia non videtur poſſe à nobis attentari Regiminis Epiſcopalis extirpationem, ſine ſummarum illarum obligationum, quibus Sereniſſimæ Regiæ Majeſtati ex officio & præſtitorum Juramentorum religione obſtricti tenemur, multiplici violatione.

1. *Majeſtatem Regiam ſolam eſſe ſummam Moderatricem omnium Eccleſiaſticarum tam Perſonarum quàm Rerum* in *Juramento Supremat*ûs profeſſi ſumus. Quo eodem Juramento (ut & *Proteſtatione* quoque noſtrâ) *Regiam* nos *dignitatem, ſtatum, Juriſdictiones & omnimoda jura propugnaturos* ſanctè recepimus. Unde liquet, non poſſe nos ſine gravi Majeſtatis Regiæ læſione atque injuriâ, iteratíque perjurii crimine, immutationem aliquam in rebus & legibus Eccleſiaſticis, Rege inconſulto, quaſi jure proprio attentare; nedum Regiminis formam lege conſtitutam ab imis radicibus revellere & extirpare. Niſi eſſet Fœderis iſtius Impoſtoribus jus paritèr & intentio (quod

(d) utrum-

(d) utrumque palàm diffitentur) *absolvendi nos à vinculo illius obedientiæ*, quæ post unum Deum Regiæ Majestati debetur, cujus fidei concreditam esse Juris Ecclesiastici tutelam non est ipsis ignotum.

(d) *Insuuns populo suspicionem nobis propositam esse, suæ quemque licentiæ permittere ab illâ Obedientiâ cum absolventes quam sub Deo Regiæ Majestati debet, cui Jus Ecclesiasticum æquè ac Civile concreditum esse scimus.* Remonstr. 15. Decemb. 1641. Exact. Collect. pag. 19.

2. Non potest Ecclesiastici Regiminis extirpatio à nobis sincerè & seriò attentari, sine sincero etiam animi nostri voto & serio conatu, ut istiusmodi extirpationi Regius accedat Consensus. Quæ à nobis tantùm abesse profitemur, ut officii nostri esse putemus, precibus apud Deum Opt. Max. obnixè contendere, ne nostris peccatis offensus Regem sinat cum Honoris & Conscientiæ naufragio in extirpationem ejus statûs consentire, ad quem pro virili (Deo adjuvante) tuendum & conservandum in variis (e) *Jurament. Coronationis suæ* articulis tam solenniter conceptis verbis semet obligavit.

(e) *Se concessurum, conservaturum & confirmaturum leges, consuetudines & libertates à glorioso rege Sancto Edvardo Clero concessas; & se concessurum, & conservaturum Episcopis & Ecclesiis eorum tuta commissis omnia canonica privilegia, & debitam legem, atque justitiam, protecturúmque & defensionem exhibiturum sicut Rex in suo regno uniquique Episcopo & Ecclesiis ei commissis de jure exhibere debet.*

3. Legibus hujus Regni (f) *Episcopatuum* & (g) *Decanatuum Collationes*; (h) Terrarum reddituúmque ad eos pertinentium tempore vacantiæ *fructus* universi & *proficua*; (i) omnium Beneficiorum & Dignitatum Ecclesiasticarum *Primitiæ & Decimæ*; cum aliis privilegiis, commoditatibus, & Emolumentis quæ è statu Ecclesiastico proveniunt plurimis, in *Coronâ hujus Regni* stabilita sunt: súntque *Regiorum redditnum* non exigua pars. Quæ omnia abolito *Regimine Prælatico* (juxta ejus vocis in ipso Articulo expressam & subsequente praxi ulteriùs confirmatam explicationem) à Corona in grave ejus damnum & detrimentum abscissa erunt & avulsa. Cui rei ne Consensum nostrum præbeamus, sicut communis æquitatis, atque ejus quæ subditos decet fidelitatis Lege prohibemur: sic ad Regiæ Majestatis (k) *decus & statum tuendum*, & (l) *ad propugnandum atque defendendum quantum in nobis est omnes & omnimodas Jurisdictiones — ad ipsum spectantes, aut Imperiali hujus Regni diademati conjunctas & annexas*, sub voti Jurísque jurandi Religione solennitèr obligati, censemus nos non posse sine manifesti perjurii crimine consentire.

(f) Vide Stat. 25. H. 8. c. 20. & 1 Ed. 6. c. 2.
(g) Stat. 39 Eliz. c. 8.
(h) Stat. 14. Ed. 3. c. 4. & 5. 17. Ed. 3. c. 14.
(i) Stat. 26. Hen. 8. c. 3. & 1 Eliz. c. 4.
(k) Vide Protestat.
(l) Vide Juramentum Suprematus.

4. Cùm

4. Cùm ſit regni hujus conſtitutio ὁμολογουμένως *Monarchica* & (m) *Imperialis*, eáque adminiſtrationis atque Regiminis commodiſſimè temperati: mente nondum ſatis aſſequi valemus, quî nos decere poſſit, ejus *Regiminis Eccleſiaſtici formæ* extirpationem attentare, vel etiam expetere, quam cæteris formis omnibus tam probè conſtitutæ Monarchiæ conditioni multò accommodatiorem eſſe exiſtimamus, & cum ipſius periculo vel præjudicio aliquo omnium minimè conjunctam. Hinc fœlicis Recordationis *Regi Jacobo* illud crebrò in ore fuiſſe accepimus, quod Eum longus rerum uſus docuerat; *Epiſcopus nullus, Rex nullus.* Exagitârunt quidem hoc Prudentiſſimi Regis dictum fidenter ſatis & petulanter, editis ſcripturiente hâc tempeſtate libellulis Bardi nonnulli & arrogantes ſcioli: Cæterùm res infra paucos annos publicè geſtas mente recolentibus, pauciſſima nobis occurriſſe profitemur, quæ apud nos ejus Aphoriſmi fidem elevent. Speramus etiam aliquantò nos mitiore cenſurâ notandos, quod ad Epiſcopale Regimen extirpandum

(m) *Supremam poteſtatem & merum Imperium apud nos habet Rex.* Camden. in Britan. *Quandoquidem variis antiquis atque authentiçis Hiſtoriis & Chronicis manifeſtè dicitur & declaratur, Regnum hoc Angliæ Imperium eſſe, itaque toto Orbe habitum fuiſſe, ab uno ſupremo Capite & Rege gubernatum, Imperialis ejuſdem diadematis dignitatem & Regalem ſtatum habente.* Stat. 24. H. 8. c. 12. Vide etiam Stat. 1 El. c. 1, 2, 3. ac paſſim.

activè concurrere ſubvereamur: cùm quò tendat ea extirpatio, ne cogitari quidem poſſit, niſi aut alienandis epiſcoporum terris & redditibus (quod ut poſſit à *Sacrilegio & Injuriâ* dividi, aliis divinandum relinquimus) aut ut alteri cuivis Eccleſiaſtici Regiminis formæ introducendæ via ſtruatur. Quæ qualiſcunque demùm futura eſt, eam *Imperio Monarchico* vel prorsùs ἀσύγατον fore auguramur, vel ſaltem tranquillæ, legitimæ & efficaci ejus Imperii adminiſtrationi magis adverſariam, quàm modeſtis finibus circumſcriptum *Epiſcopale dominium*.

SECT. V.

De reliquis Fœderis Articulis.

HÆſimus in ſuperioribus Articulis paulò longiùs: qui, quòd ad Religionem & Sacra pertinerent, ad nos etiam propiùs ſpectare videbantur. Qui ſuperſunt Articulos leviore pede percurremus: Contenti è plurimis quæ objici poſſent, iiſque (ut nobis videntur) graviſſimis, pauca quædam eorum quæ magis obvia ſunt delibâſſe.

I. In *Tertio Articulo* moleſtè nos habet, noſtrum

ſtrum de conſervandâ & defendendâ Regiæ Majeſtatis perſona & authoritate ſtudium, adjectâ illâ limitationis clauſulâ [*in conſervatione & defenſione veræ Religionis & Libertatum Regni*] ita contrahi & in arctum cogi.

Quandoquidem

1. Nulla officii noſtri hâc ex parte limitatio vel in *Juramentis Supremaûs & Fidelitatis*, (quæ Juramenta cum eâ limitatione ne Papiſta quivis præſtare recuſaret) vel in *Solenni Proteſtatione*, vel in *Dei verbo* reperitur.

2. Studium noſtrum pro conſervandis *Juribus & Privilegiis Parlamenti, Regnorumque Libertatibus*, ſine ullâ limitatione in eodem Articulo jurandum exigitur.

3. Iſta Limitatio *Subditi obſequium* ita in vago, *Regis ſalutem* ita in incerto relinquit: ut quandocunque populo collubitum fuerit debitam Regiæ Majeſtati obedientiam ſubtrahere, deeſſe vel inde non potuerit, quod inobedientiæ ſuæ prætexant.

4. Poſt contractum ex eo quod noviſſimè à nobis factum eſt (præſtito nimirùm cum hâc limitatione Juramento) *imminutæ* ipſo facto ejus quæ Regiæ Majeſtati debetur *poteſtatis & amplitudinis* reatum: importuna admodùm res videri poſſet, eodem quaſi halitu ad univerſum terrarum Orbem provocare, *ut atteſtentur Conſcientiis noſtris, nullum*

nullum nobis eam imminuendi animum vel intentionem affuisse.

5. Videtur esse limitata hæc juratio, *fidelitatis in subditis Testimonium* novæ sanè & stupendæ naturæ: quod, salvis cuique Religionis suæ principiis, posset vel pertinacissimi *Papistæ*, *Hæretici*, aut *Sectarii* conscientia securè deglutire; non posset *Catholici Protestantis* conscientia sine *aliquà* nausea degustare.

II. In *Articulo quarto*, rogamus ut pauca hæc maturè cogitentur:

1. Annon imponat iste Articulus filio necessitatem, ut sit patris sui publicus delator, eúmque (si fortè sit *Incendiarius*, *Malignans*, aut alitercunque ejus generis *malum instrumentum*, quale istic describitur) ad interitum usque & mortem persequatur? Quod ab omni *Naturæ*, *Religionis*, *Humanitatis* jure, videtur esse prorsùs alienum.

2. Annon aperiatur isto *Parricidiis*, *Uxoricidiis*, aliisque id genus nefariis facinoribus lata fenestra? Cùm possint Fœderis sui prætextu *Liberi* Parentibus, *Mariti* Uxoribus, *Cognati* Propinquis, &c. necem struere; scilicet si *Malignitatis* insimulare volent eos, qui velut obices sunt suarum cupiditatum; quò consilia sua quantumvis impia sacri hujus Fœderis obtentu, facilius & securius adimpleant.

3. Quum

3. Quum ſolenni Proteſtatione ad tuendam *ſubditorum Libertatem* nos obligaverimus; & Procuratores Plebis Domûs inferioris Parlamenti omne *Arbitrariæ poteſtatis* exercitium publicâ ſuâ *Declaratione* damnaverint, (quam *Declarationem* in ſingulis hujus Regni Eccleſiis & Capellis & publicè legi *juſſerunt, & lectam ibidem affigi atque remanere, in perpetuam rei memoriam, & in teſtimonium ſinceritatis & integritatis ſuarum intentionum:*) Annon ſubjectio noſtríque ipſorum, fratrúmque & popularium noſtrorum, ídque præſtito Juramento, ad quævis ſupplicia perferenda (ſine *lege*, ſine *merito*) pro mero arbitrio Judicum etiam incertorum, (videlicet qui pro datâ occaſione ad id munus eâ vice exequendum, à quibus tamen incertum, deputati fuerint, nullâ prorſus habitâ *loci*, *conditionis*, *fortunarum*, *exiſtimationis* aut *peritiæ* ratione;) ne capitis quidem ſupplicio excepto, *modò id ipſis videbitur expedire*, ſcilicet, (nihil enim ampliùs in iſto Articulo ad noxam requiritur) etiamſi delicti modus tam grave ſupplicium non mereatur; Annon ſit, inquimus, iſtiuſmodi ſubjectio, *Libertatis noſtræ* fœdiſſima proditiò, ínque ejus locum *tyrannidis* καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν *Arbitrariæ* ſubſtitutio?

Articuli

III. *Articuli quinti* Summa cùm sit, de *Pace & Unione Trium Regnorum* firmandâ & conservandâ; quam nos omni legitimâ ratione pro nostro cujusque loco & conditione procurare, & ex officio tenemur, & ex animo cupimus: in eam quidem fœderis partem libentissimè nos juraturos profitemur. Nisi quòd

1. Nobis nondum videre contigit, proinde nec agnoscere licet, eam cujus in Articulo mentio fit, *beatissimæ pacis inter* tria *Regna* (Hiberniam enim esse apud eos aliquo in numero confidimus) fœlicitatem: dum Hibernia bello intestino laborat, & eodem bello altera duo Regna implicita manent.

2. Quandoquidem non potest solidè firmari *Pax*, cujus non sit *Justitia* basis; Justitiæque maximè propriùs & adæquatus actus est, *Suum cuique tribuere*: nobis vix credibile est, tribus hisce Regnis firmam & stabilem Pacem restitui posse, nisi ex æquo *Regis, Parlamenti*, atque *Subditorum, Authoritas, Potestas* & *Libertas* integræ & inviolatæ conserventur; juxta cujusque Regni *Leges* publicas, & indubitatas *Consuetudines*, prout pacatioribus retrò temporibus, & ante exortas has turbas, usu receptæ fuerant.

IV. *Articulus Sextus* conscientiis nostris nullâ ex parte satisfacit.

1. Quia

1. Quia totus Articulus in *hypotheſi* fundatur, quam nullâ ſolidâ demonſtratione hactenùs firmatam vidimus, viz. *Cauſam hanc*, nempè (ſi rectam ejus vocabuli ſententiam aſſecuti ſumus) hoc mutuæ defenſionis fœdus nuperi belli perſequendi gratiâ ſuſceptum, *cauſam eſſe Religionis, Libertatis & Pacis Regnorum*, atque *ad Dei gloriam, Regnorum commodum, & Regis honorem* tantoperè ſpectare.

2. Quia, ſi eſſet iſta *hypotheſis* ita manifeſta, ut ei promptè aſſentire poſſemus, non tamen ſatis eſſet in illâ præſidii ad conſcientiæ noſtræ ſecuritatem, ut propterea in reliquam Articuli partem tutò jurari poſſet: niſi liquidò etiam conſtaret, *Media* ad ejuſmodi cauſæ defenſionem adhibenda eſſe indubiè licita. Quum enim non ſint facienda mala, ut inde eveniant bona: nobis nondum perſuaſum eſt ſatis, *Cauſam Religionis, Libertatis & Pacis* ſuſtineri debere, vel *Dei gloriam, commodum Regnorum, & Honorem Regis* iis Mediis promoveri, quæ non ſunt (judicio noſtro) iis finibus accommoda & opportuna, quæque ſunt omni quod ſcimus Legum divinarum & humanarum præſidio penitùs deſtituta.

V. In ipsâ denique *Concluſione*, horrent animi quoties cogitamus, à ſingulis fœderatis Deo

Deo preces esse offerendas, *cæteræ quæque Christianorum Ecclesiæ nostro exemplo provocentur ad ejusmodi associationem & fœdus ineundum, quò se à jugo Antichristiano Liberent, &c.* In quâ Conclusione,

1. Missò quòd de *jugo Antichristiano*, quo in his Regnis premebamur, & à quo istius seu *Belli* seu *Fœderis* beneficio liberati sumus, nihil quicquam nobis compertum sit: (nisi quis fortè eâ appellatione *Episcopale regimen* significari putet; quod eorum qui *Veritatis* & *Charitatis* cultores audire amant, speramus affirmaturum neminem.)

2. Nihildum domi deprehendere visi sumus, inter fructus istius Associationis sive Fœderis, tam venustum & amabile; ut propterea sit exoptandum, multò minus precibus expetendum, ut aliæ Christianorum Ecclesiæ nostrum hâc in re exemplum imitentur.

3. Imò verò in eam sententiam Deum precari, perinde nobis esse videtur, ac si Deum Opt. Max. *pacis & Dilectionis Deum* obsecrare velimus,

1. Ut vulso radicitùs è Cordibus Christianorum omni pacis & dilectionis studio, toto Christiano Orbe bellorum & simultatum incendia passim grassentur.
2. Ut *Religio Reformata*, cum ipso *Protestantium* nomine, universo orbi exosa reddatur.

3. Ut

3. Ut admoneantur Principes Europæi, *Proteſtantes* duriùs tractandos; vel etiam potiùs (ſi ſe incolumes eſſe velint) ditionibus ſuis penitùs exigendos.

4. *Antichriſti jugum*, ſi à legitimis Poteſtatibus Subditorum cervicibus fuerit impoſitum, non vi & armis, & divinæ ordinationi reſiſtendo excutiendum eſſe cenſemus, ſed Chriſtianâ fortitudine (quæ in *veritatis* intrepidâ *confeſſione*, & *Tolerantiâ Crucis* conſiſtit) perferendum.

SECT. VI.

De fœderis Senſu, ſive Interpretatione, Dubia quædam.

RAtionibus ſuprà dictis ulteriùs confirmandis, ex his quæ proximè ſequuntur obſervationibus accedit non leve momentum.

Primò, non poteſt Juramentum ſine perjurio præſtari, quod continet in ſe Contradictoria; quia *alteram contradictionis partem neceſſe eſt eſſe falſam.* Fœdus autem iſtud vel revera continet, vel ſaltèm (quod ad conſcientiæ munus perinde eſt) nobis videtur, I.

aliquam-

aliquam-multas continere *contradictiones*. Inque eis, istas:

1. Unam eandémque religionem reformatam *conservare*, id est, non mutare; & *reformare*, id est, immutare, & non conservare.

2. Unam eandémque numero rem, (*viz.* præsentem Ecclesiæ Scoticæ Religionem) simplicitèr & absolutè *conservare*, & ex hypothesi tamen *extirpare*.

3. *Regimen Ecclesiasticum* in Ecclesiis Angliæ & Hiberniæ legibus constitutum, *ad verbi Dei præscriptum reformare*: & eam tamen Regiminis formam, quam Dei verbo consentaneam judicamus, *extirpare*, ut alia, de quâ non ita persuasi sumus, ejus vice substituatur.

4. Extirpandis *hæresibus*, *schismatis*, *atque impietati*, seriam navare operam: & *regimen Episcopale extirpare*, ex cujus intermissione præcipuè prædicta mala in tantum excrevisse, cujúsque restitutionem atque exercitium, eorundem malorum commodissimum & efficacissimum remedium fore, arbitramur.

5. *Libertates Regni*, sive (ut habent *Protestationis* verba) *libertatem subditorum, cum capitis fortunarúmque nostrarum discrimine conservare*: & tamen contra eam libertatem non istoc modò *Fœdus* & *Juramentum Negativum*

tivum, nullâ lege imperata in nos admittere; ſed & *capita* quoque noſtra & *fortunas* aliorum poteſtati permittere, qui de utriſque *præter jura*, imò & *contra jura*, pro ſuo arbitrio ſtatuere poterint, duntaxat ſi ut ita fiat ipſis videbitur *expedire*.

Secundò, permultæ occurrunt in hoc Fœdere *voces* & *locutiones* valdè obſcuræ, & *ſenſus ambigui*: in quas jurari non poteſt cum *judicio*, donec de earum ſententiâ certi aliquid conſtiterit. Exempli gratiâ. In primo Articulo; Qui ſint *hoſtes communes*? & quæ *optimè reformatæ Eccleſiæ*? In quarto; Qui ſint pro *Malignantibus* habendi? Quoad extendi debeat & poſſit quod ibidem *de reformatione impediendâ* dicitur? Quod ſit *utriuſque Regni Judicatorium ſupremum*? Et alia hoc genus compluria. II.

Tertiò, cùm inflecti ſæpiùs verba Fœderis animadverterimus, & miris interpretationibus aliorſum quàm nobis ſonare videbantur incurvari, ut quorundam hominum placitis conſiliiſque, non ſemper optimis, inſervirent: metuendum nobis videtur, ne Fœdus ineundo in eos nos laqueos incauti conjiciamus, unde non ſit integrum ubi voluerimus pedem referre. III.

I. Ubi enim in *primo Articulo* agitur de Religione in hoc Regno reformandâ, *quoad Doctrinam, Cultum, Disciplinam, & Regimen, juxta Dei verbum & optimè reformatarum Ecclesiarum exemplum:*

1. Reformatio *quoad Cultum*, (quâ nihil amplius intendi posse & ex verbis ipsis, & (a) publicatâ *declaratione* ipsorum adducti putabamus, quàm accuratiorem aliquam *publicæ Liturgiæ* perlustrationem; ut siculbi opus esset *Translationes Biblicæ* emendarentur, in *Officiis* & *Rubricis* quædam immutarentur, aut ad summum è *ritibus adiaphoris* aliquot qui scilicet parùm essent ad gustum populi ex quadam συγκαταβάσει prudentèr summoverentur) exiit tandem in meram *totius formæ* Legibus constitutæ *abolitionem:* nullâ interim aliâ, quæ in ejus locum succederet, certâ formâ substitutâ.

(a) *Proceres & Plebs declarant se Ecclesiasticæ Liturgiæ justam ac necessariam reformationem intendere, nec aliquid in eo tollere, nisi quod malum fuerit, & meritò offendere possit, aut quod saltem minùs necessarium fuerit & onerosum.* Declar. 9. Apr. 1642. Exact. Collect. p.135.

2. *Disciplinæ & Regiminis*, quam jamdiu parturiunt, *Reformationem* (quantum ex signis earum rerum quæ hactenus gestæ sunt divinare fas est) ea nec consona nobis videtur *Dei verbo*, nec est certè *cujusvis Ecclesiæ*, optimæ pessimæve, à mundo condito, (quod scimus) *exemplo* conformis. In

In *Articulo ſecundo*, minor profectò nos tenuiſſet & dolor & metus, ſi *Papiſmi, Hæreſis, Schiſmatis, & Impietatis* extirpationem, paribus ſtudiis, celeritate, animorúmque & nervorum contentione agitari vidiſſemus, atque *Prælaturæ* & ejus rei, quam *Superſtitionem* ſi placet vocari volunt, extirpationem agi vidimus. Cæterùm cùm animadvertamus ex unâ parte, *Prælaturæ* & *Superſtitionis* tollendæ obtentu, quorundam hominum præmaturam ſatagentiam, in *reditibus Eccleſiaſticis* & *vaſis ſacris* (Superſtitionis non alio nomine reis, niſi quòd alicujus pretii ſint) inuncandis & converrendis; ex alterâ parte ferocium iſtorum Reformatorum, in *hæreſi, ſchiſmate* & *impietate* (ut minoris compendii rebus) extirpandis, miram lentitudinem & ſupinam indiligentiam, ut in illo opere ferveant, in hoc frigeant: Diſſimulare profectò neutiquàm valemus mentis noſtræ ſuſpicionem, *habuiſſe* Fœderis hujus Architectos aliud quidpiam *ob oculos*, præter ea quæ initio *Præfationis* ab eis memorata ſunt: & in hoc Articulo latitare aliquid, quod *ſacrilegio* tam ſit affine, ut tutiſſimum eſſe putemus ab eo utcunque abſtinere. 2.

Ad *Articulum tertium* quod attinet 3.

1. Etſi quo quidque eorum quæ ibi recitantur ordine collocetur, nobis videri poſſet

aliàs magni nec momenti res, nec periculi: poſtquàm tamen (in oratione ſuâ Parlamentariâ) *Chaloneruſ* cum aliis, tanti eam rem fecerint, ut inde argumentum extuderint; ex eo probare conati, *Regiæ perſonæ & authoritatis* defenſionem, conſervationi *Jurium & Privilegiorum Parlamenti, & Libertatum Regni* poſthabendam eſſe, quòd hæc in Fœdere * priorem locum obtineat, illa poſteriorem: Condonabunt nobis, uti ſperamus, omnes boni, ſi in illa Fœderis verba ita intellecta jurare pertimeſcamus. Præſertim ſi cogitent, ſi obtinere debeat argumentum à mero ordine ductum, non minùs validè ex adversâ parte deduci poſſe, *Regis Perſonam, Dignitatem & ſtatum* primo loco tuenda eſſe, altera illa ſecundo tertióve: nimirùm ſic poſtulante eo ordine, quo in *Proteſtatione* recenſentur. Unde etiam ulteriùs ſequetur, quum *Proteſtatio* illa hoc *Fœdere* antiquior ſit, validiorem eſſe illius quàm hujus obligationem: quia *Obligatio prior ſemper præjudicat poſteriori.*

* *Unde liquidiſſimè conſtat, Jura & Privilegia Parlamentorum, & Regnorum Libertates, eſſe primo loco conſervandas.* Anſw.to Scottiſh Papers, 18. Nov. 1646. p.21.

2. Quandoquidem aliquos noverimus ad Fœdus hâc ex parte ſuſcipiendum eò faciliùs adductos fuiſſe, quòd diceretur illa *Limitatio* [*in conſervatione & defenſione veræ Religi-*

Religionis, & Libertatum Regnorum] non esse exclusivè intelligenda: quoties tamen animadvertimus consessum *domus* inferioris Parlamenti *in responsione suâ ad quædam Scotorum scripta*, hanc Limitationem (c) aliquoties urgere, ut clausulam inprimis necessariam, & sine quâ *Regiæ Personæ & Authoritatis defensio* ne nominanda quidem sit; absterreri nos par est ab hoc *Articulo Fœderis*, hoc saltèm sensu, admittendo.

(c) *Observamus vos Regiæ defensionis bis meminisse ex verbis Fœderis, omissâ utrobique illâ clausulâ,* IN CONSERVATIONE, &c. pag. 39. 40. — *Summi momenti clausula, sine quâ reliqua Articuli pars citari non debet*, p. 56.

3. Maximè cùm in nuperrimè edito libello rotundè asseratur, Regem ob non conservatas uti debuìt Regni libertates, &c. in *Tyrannum* degenerâsse & *Regem esse* desiisse: proinde & *Subditos* ejus desiisse esse *Subditos*, nec ei Observantiam aliquam ultrà debere. Quam *Assertionem* cùm ex animo detestemur, ut in Suppositione *falsam & calumniatricem*, in Illatione verò *Seditiosam & Diabolicam*: absit ut in hæc verba jurando, tam impiæ assertioni vel in minimo favisse videamur.

Sed enim *Quarti Articuli* de Malignantium, &c. punitione verba, meminisse piget, 4.

& recogitantibus horreſcunt animi, quantâ cum audaciâ in atrociſſimorum facinorum patrocinium inclinârint, cùm alii alitèr, tùm is Maximè, qui edito ſub (d) *Correctoris* titulo libello, *Chaloneriana orationis* defenſorem agit. Is γυμνῇ τῇ κεφαλῇ Parlamenti utriuſque domus Conſeſſui denunciat, teneri eos virtute Fœderis (quâ nimirùm parte *malorum ſe inſtrumenta ad dandas commeritas pœnas adducturos* ſpoſponderunt) Regem & univerſam Regiam ſobolem funditùs delere: nec poſſe idoneâ aliquâ ratione defendi, *Straffordium & Cantuarienſem* ob *Delinquentiæ* (quod vocant) crimen jure capite plexos, quamdiu *delinquentium coryphæum* permittant eſſe impunitum.

(d) *The Corrector of a ſpeech without doors.*

SECT. VII.

De Salvis ſive Effugiis.

HAbent tamen viri, quàm nobis licet eſſe, aliquantò prudentiores, quibus ſe adverſùm ſcrupulos prædictos univerſos vel ſaltèm graviſſimos tueantur, ſua quædam σοφὰ φάρμακα & Effugia. Sed quæ poſt debitum examen non deprehendimus eſſe ejuſmodi, ut in eis tutò acquieſcere poſſint conſcientiæ noſtræ. *Primum*

Primum κρησφύγετον generale est: *posse quemlibet in verba Fœderis jurare sensu proprio.* Atqui in juramento promissorio ἐπακτῷ, in quo adimplendo & aliorum ratio habenda sit, id nullatenus videtur admittendum: sive *Rem* ipsam intueamur, sive quod inde oriri possit *scandalum.* I.

Imprimis *Res ipsa* apertò repugnat I.

1. *Jurisjurandi finis & usus.* Cui nisi adsit simplicitas, non potest in *veritate* & *justitiâ* jurari: nec inserviet tale juramentum terminandis litibus, & *tollendæ contradictioni*, qui Juramenti finis proprius est. *Hebr.* 6.

2. *Fini Sermonis* proprio. Deus enim hominibus usum Sermonis eo fine concessit, ut esset animorum interpres. Ergo oportet, sicut in omni conversatione & contractibus, ita vel maximè ubi Juramenti intervenit fides, sic uti Sermone, ut ii quorum interest animi nostri sensa ex verbis intelligant.

3. *Fini istius ipsius Fœderis.* Quæ cùm sit stabilis inter partes conjunctionis assecuratio, ut ex mutuis promissis confirmatior sit invicem mutuæ defensionis & auxilii fides: si cuique liberum fuerit *suo sensu jurare*, nempè uni hoc sensu, alteri diverso; nihilo major erit inito jam fœdere, quàm nondum inito fuerat, mutui auxilii certitudo.

4. Solenni denique *professioni* cujusque

fœderati. Qui in ipſius formulæ concluſione diſertis verbis pronunciat, idque *coram Deo Opt. Max. omnium cordium ſcrutatore, ſe in illud fœdus jurare cum ſincerâ intentione id ipſum adimplendi, &c.*

2. Quin & *ſcandalum* hic oritur non leve, datâ adverſariis Religionis noſtræ infamandi eam occaſione, objiciendíque

1. Id ipſum à nobis fieri, quod in *Pontificiis* damnamus: *viz.* eludi Juramentorum fidem Jeſuiticis *æquivocationibus* & mentalibus *reſervationibus.*

2. Tremendum Dei nomen in vanum aſſumi, & *Juramenta* nobis rem ludicram eſſe: quibus quod *uno ſenſu* hodie juratum eſt, cras alio ſenſu, quod ei planè contrarium ſit jurare licebit.

3. Omninò veriſſimum eſſe, quod *Preſbyterianis* ſpecialiter à (a) *Jeſuitis* pariter & (b) *Sectariis* objicitur; Lubricam eſſe fidem Proteſtantium: quia aliud *verbis* palam prolatis, aliud *ſenſu* intus in pectore reſervato, jurare ſibi licere putant.

(a) *Hæretici nec Deo, nec hominibus ſervant fidem — Speciatim hoc addo, Calviniſtas in hâc re deteriores eſſe Lutheranis. Nam Calviniſtæ nullam ſervant fidem. Jura, perjura — Lutherani moderatiores ſunt* Becan. 5. Manual. Controv. cap. 14. num. 4. & 6. (b) — *Invenire juramenta & fœdera, in eiſdem pro libitu ſuo diſpenſare, pii, presbyteri inſtar Jurare & Pejerare* — Attraignment of Perſecut. in Epiſt. dedic.

II. *Secundum* χρησφύγετον eſt etiam generale: Poſſe jurari cum adjectâ tali aliquâ clauſulâ,

clauſulâ, *Quatenùs licitè potero*; *Quatenùs Dei verbo & Legibus Regni conſentaneum eſt*; *salvis Juramentis prius à me præſtitis, &c.* Verùm enimverò

1. Craſſam hanc Dei illuſionem, ab eo tantùm abeſſe ut nos *perjurii* crimine liberet, arbitramur, ut potiùs novo nos crimine implicet, fœdæ ſcilicet & execrandæ *hypocriſis*.

2. Nobis paritèr hoc abſurdum videtur (poſito quòd ſit res ipſa aliàs & ex ſe illicita) ac ſi quis juraret, ſe *homicidium*, *furtum*, *adulterium*, *perjurium*, aut aliud peccati genus, *quatenùs licitè poterit* admiſſurum.

3. Si in ejuſmodi *Salvis* acquieſcere poſſet Conſcientia; liceret nobis liberâ conſcientiâ non ſolùm propoſito jam Fœderi conſentire, ſed & *Concilii Tridentini* decretis, vel etiam *Turcarum Alcorano* ſubſcribere, & ad utriuſvis obſervationem defenſionémque Juramento noſmet obligare: nimirùm adjectâ clauſulâ, *Quoad licebit*; *Quatenùs cum Dei verbo congruunt*; *Salvâ fide Chriſtianâ, & voto in Baptiſmate emiſſo, &c.*

Tertium χρησφύγετον *Articulum ſecundum* peculiaritèr reſpicit, quâ parte *de Regimine Præla-* III.

Prælatico extirpandò agitur. Scilicet intelligendum esse Articulum de totâ Hierarchiâ Ecclesiasticâ *collectivè* sumptâ & *in sensu composito*. Ita ut si tollendis solùm *Apparitoribus*, alteriúsve cujusvis (quantumlibet infimi) ordinis Officiariis ab illâ Hierarchiâ quomodolibet pendentibus, opera daretur, salvo interim *Episcopatu*; data tamen ex Articuli Sententiâ fides utcunque exolveretur.

1. Atqui Fœderis istius nec *Latores* verbis, nec *Delatores* factis suis aliquod animi sui vel leve indicium dederunt, unde verisimile fiat, ex ipsorum Sententiâ ad perimplendum quod hic juratur nihil ulteriùs jurante postulari.

2. Quin potiùs existimandum videtur, (quantum ex effectibus de causis judicari potest) id illis fuisse constitutum, ut *Universa Hierarchia Ecclesiastica* cum omnibus & singulis ejus membris radicitùs extirparetur. Nam

1. Primum de Fœdere contrahendo consilium, aut *Scotis* authoribus initum, aut à nostris ad promerendam *Scotorum* gratiam & auxiliares copias susceptum fuisse, nulli dubitamus. Omninò ergo debuit eam sententiam continere, quæ *Scotorum* votis & voluntati esset consentanea. *Scotorum* autem quæ fuerit mens, cùm ex ipsorum publicati

licatis (c) ſcriptis ſatis appareat, non patitur ratio ut credamus, ex ſublatis *Apparitoribus*, aut aliâ re qualibet, abſque extirpato penitùs Epiſcopatu, eorum expectationi ſatisfieri potuiſſe.

(c) *Vinculo Fœderis utriuſque domûs Parlamenti conſeſſu, multâque millia Regnorum in Angliâ & Hiberniâ Subditorum, paritèr ac nos, Regiminis Epiſcopalis in Regno Scotiæ erectionem impedire obligantur. Similitèr & nos, æquè ac illi, ejuſdem in Angliâ & Hiberniâ extirpationem conari obligamur.* Declar. Scot. ad Ordines Belgii 5. Aug. 1635. citat in Anſw. to Scottiſh papers, pag. 23.

2. Quin etiam quæ poſtquàm hoc Fœdus initum attentata ſunt, ut ſc. authoritate Ordinationis utriuſque Conſeſsûs Parlamenti, *Epiſcoporum Poteſtas omnis*, & *Reditus*, atque adeò ipſum *Nomen*, & (ſi fieri poſſet) Memoria penitùs tollerentur: triſti documento ſunt, quæ fuerit eorum in iſto Articulo mens, quod conſilium.

Quartò, ad ea quæ à ſupremâ authoritate Regiâ, & Subditorum officio petuntur argumenta, *duplici modo*, reſpondent: ſed neutra reſponſio nobis ſatisfacit. IV.

1. Aiunt *primò* (quæ nobis nova videtur & ſubtilis admodùm Theologia) *Protectionem* & *Subjectionem* in mutuâ invicem relatione conſiſtere: & proinde cùm Rex jam *Protectionem* nobis ultrà præſtare non valeat, nos viciſſim *Subjectionis* vinculo non ultrà obligari. Sed enim cogitandum erat,

1. *Jus*

1. *Jus Subjectionis* à *Protectionis jure* ortum esse, & ad ipsum referri, non autem ad *protegendi actum* sive exercitium. Ex quo utroque Jure, utraque pars ad ea præstanda quæ sui sunt muneris obligantur: *Subditi* scilicet ad *obtemperandum* Regi, *Rex* ad *protegendum* Subditos. Quæ obligatio ut ei incumbit, ex officii conscientiâ, ubi id ipsum in ejus potestate fuerit, præstanda: sic quæ illi obligationi relativè respondet obligatio, nobis incumbit ex officii conscientiâ itidem præstanda, ubi id ipsum in nostrâ potestate fuerit. Illius ergo impotentia ad id præstandum quod sui muneris est, nos obligationem id faciendi, quod & debemus & possumus, non liberat.

2. Imò etiamsi *Rex protectionem* nostri cùm tueri nos posset & deberet, immemor officii sui negligeret: non tamen ex eo neglectu, quantumvis voluntario, solvi vinculum illud quo tenemur in conscientiâ id quod nostrum est partium fideliter præstare. Quantò ergo minùs putandum est nos à *Subjectionis* obligatione liberari, cùm is à nostri *Protectione* impediatur culpâ, non suâ, sed alienâ; nec

voluntati

voluntatis defectu, ſed *poteſtatis?*

2. Aiunt *ſecundò* (in quo tantùm non triumphare videntur nonnulli) *Parlamentum* ſupremum eſſe Regni tribunal; Regem ubicunque *perſonaliter præſentem*, præſumi tamen ſemper in *ſupremâ illâ Curiâ* (ut & in aliis *inferioribus Curiis juridicis*) *præſentem* adeſſe, *virtualiter*, & per præſentiam poteſtatis; quod igitur ab Ordinum Conventu in Parlamento fit, non *ſine Rege*, ſed *ab ipſo* factum cenſeri debere.

Sed petitâ primo loco imperitiæ veniâ, ſi indoctis formularum & apicum juris (quæ ſunt extra ſphæram ſtudiorum noſtrorum) aliquid fortè exciderit impropriè aut incommodè enunciatum; venia proximè petenda eſt, tantiſper ut nobis liceat idem ſentire quod priùs, quoad intellectui noſtro liquidum fiat Regem ibi præſentem eſſe *præſentiâ poteſtatis*, ſicut ſenſui noſtro liquet eum ibi non eſſe præſentem *præſentiâ Corporis*. Quod ſanè (quantum pro ingenii noſtri & experientiæ modulo judicando ſumus) nunquam efficere poterunt, quæ hactenus in eam rem dicta reperimus.

V. Ad *Præſentiam* enim quod attinet,

1. Majorum noſtrorum perpetuâ quâdam traditione imbuti ſumus eâ fide ut credamus

credamus (d) ad Leges condendas *assensum Regis actualem* simpliciter esse necessarium, & non virtualem assensum solùm qui scilicet in utrâque domo Parlamenti inhærere putetur. Ali Regii *suffragii negativi* quis poterit esse usus? Aut quorsum opus esset in Lege rogandâ (e) *Regium assensum* expectari, si absque tali ejus assensu totum negotium non minùs validè confici posset?

(d) Sic olim habebant antiquæ Legum & Actuum Parlamenti formulæ, *Rex vult, mandat, præcipit, sanxit, concedit, &c. assensu Parlamenti.* Vide Stat. usque ad 1 Hen. 4. Exinde sic: *Rex de consensu Baronum Spiritualium & Temporalium, & ad instantem petitionem plebis hujus Regni, constituit, &c.* Vide Stat. à 1 Hen. 4. ad 1 Hen. 7. Exemplum istiusmodi petitionis Plebis v. 1 Ric. 3. cap. 6. *Orat universitas plebis in præsenti Parlamento congregata, quatenus, &c. — Placeat igitur Celsitudini vestræ de consilio & assensu Baronum — in hoc præsenti vestro Parlamento Congregatorum, & authoritate ejusdem constituere, &c.*

Nulla Billa est Actus Parlamenti, Ordinatio vel Edictum Juris, etiamsi Consessus utriusque Domûs in eam unanimiter consentiat, donec Regio assensu comprobata fuerit. Ancient Customs, pag. 54.

Assemblee de ceux trois Estats est appellee un Act de Parlament. car sans touts troys n'est ascun Act de Parlament. Finch. Nomotechn. fol. 21. b.

Concedimus, nullos Actus Parlamenti completos esse, vel formaliter obligare sine assensu Regis. H. P. Answ. to Dr. Jenkins, pag. 6.

(e) *Quod si Majestati vestræ placuerit Regia Majestatis vestræ assensum præbere, sine quo nec perfectum & completum esse potest, nec — &c.* Stat. 1. Jac. cap. 1.

2. (f) Statuto provisum est, *Regium assensum alicui Billæ* sive schedulæ *præpositæ sub Magno suo Sigillo significatum*, ad omnem Juris effectum non minùs validum fore, quàm si coràm & personaliter præsens adesset. Manifesto argumento, ad effectum Legis ferendæ, *Regiam Potestatem* in Comi-

(f) v. Stat. 33 H. 8. c. 21.

tii

iis Parlamentariis non præsumi posse realiter esse præsentem; nisi quatenus Rex vel *in propriâ suâ personâ* coràm & corporaliter adest, vel absens præsentiam suam supplet per *delegatos* quosdam (sive *Commissionarios*) suos Magni Sigilli authoritate ad hoc deputatos. Quævis alia *præsentia realis* ænigmatis instar est, *Transubstantiationis* monstro haud absimilis: spectrum scilicet & phantasma, & quod scenæ serviat, excogitatum potiùs quàm vel iis ipsis creditum, quibus utile est ut credatur.

3. De *virtuali* istâ Regis in Consessu utriusque domûs Parlamenti *præsentiâ*, quam primùm nobis vel ex *Brevibus Summonitionum*, (i. e. Rescriptorum Regiorum, quorum virtute Membra utriusque domûs respectivè convocantur, formulis;) vel ex receptis & agnitis *Regni Legibus*; vel ex constanti Majorum nostrorum prisci & recentioris ævi *judicio & praxi*, vel ex Regiæ mentis per suum aliquod *rescriptum* clarâ significatione, constare contigerit: tum demùm nos eam, uti par est, promptè & alacriter agnituros pollicemur.

Illud verò alterum argumentum, quod *ab aliorum Tribunalium analogiâ* ductum est, in quibus semper *Potestas Regia* præsumitur esse virtualiter præsens; nobis sanè (salvo meliorum judicio) videtur esse non multùm efficax.

1. Primò

1. Primò enim, Argumenta loci Topici a *Comparatis* infirma ferè ſunt, multíſque fallentiis & exceptionibus obnoxia: ita ut niſi inter res comparatas (quod non ſæpiſſimè fit) in omnibus ad collationem ritè inſtituendam requiſitis ratio ſit uſquequaque par, nulla ſit probatio. *Conſtabulario* alicujus villulæ licere ferunt, quod *Juſticiario ad pacem* non licet: & *Seneſchallo* exigui Manerii Juris habet deferendi Juramentum, quod Juris *inferiori Parlamenti domui* competere negant.

2. Deinde quod *Curia Parlamenti* ſupremum Regni Tribunal dicatur & ſit, id *Regi* ibidem *Præſidentiæ* jure factum accepimus; ut qui ſit * ſupremus in eâ Curiâ Judex. Membra verò utriuſque Domûs ipſius ad ſummum non niſi *Conſiliarii*. Quæ ſi ita ſint, inter Parlamentum & alia Tribunalia, ratio diſcriminis ex his quæ ſequuntur facilè conſtabit.

* *Dominus Rex habet ordinariam Juriſdictionem, dignitatem & poteſtatem ſuper omnes qui in Regno ſuo ſunt.* — *Eæ quæ Juriſdictionis ſunt & pacis ad nullum pertinent niſi ad Coronam & dignitatem Regiam nec à Corona ſeparari poſſunt.* Bracton citat Stamford. lib. 2. cap. 2.

1. Primò *Inferiorum Tribunalium Judices* ſunt à Rege deputati, omniáque ut ipſius *Miniſtri* & *vicarii* ejus nomine & authoritate faciunt. In illis itaque Curiis (quæ ſunt *Miniſterialis* tantùm & *Vicariæ Juriſdictionis*) ſufficit ut Rex ſit præſens *præſentiâ Poteſtatis*

testatis suæ: nec enim necesse est ut sit ibi personaliter præsens, ubi nullus est personalis sui suffragii necessarius usus. At in *supremâ Curiâ Parlamenti*, in quâ Rex ipse supremus Judex pro Tribunali sedet, suo ipsius nomine, & immediatâ authoritate omnia transigens, potestas ejus non potest præsumi *realiter* esse præsens, sine aut actuali *præsentia personæ suæ*, aut *virtuali* saltem ejusdem *repræsentatione* magno suo sigillo attestatâ.

Secundò, *Inferiorum Tribunalium Judices*, 2.
quibus omnia Regio nomine & authoritate peragenda sunt, Regi propterea de jure in suis Curiis ritè administrando, fidem suam solenni Juramento obligant. Nec enim ibi sedent jus dicturi aliquo proprio suo Jure, sed Jure fiduciario & à Rege sibi delegato, ἀντὶ αὐτοῦ πεμπόμενοι. Quâ de causâ *Regii Judices* dici solent, & *Regii Ministri*. At in *supremâ Curiâ Parlamenti*, Proceres & Procuratores Plebis Regi supremo Judici, quasi in consilio assident, de arduis Regni negotii pro communi utilitate consilium suum Regi ubi opus est impensuri: quâ de causâ non *Judices Regii*, sed *Regium Consilium* audiunt. Habéntque sua utrique propria & peculiaria Jura & Privilegia, tam inter se, quàm à Juribus Regis distincta & divisa. Unde fit ut sint tres quasi distincti *Gradus*, sive

(g) ut à paucis Annis (hoc solo uteremur sensu) dici cœperint (b) *Ordines* vel *Status*, REX, PROCERES, PLEBS. Quorum ordinum (quoniam supponitur esse quilibet suorum Jurium optimus custos & conservator) æquum est ut singuli, & debitis sibi privilegiis gaudeant, & intra debitos se limites contineant. Quod si cujusvis *trium Ordinum potestas* in duobus reliquis præsumeretur esse *virtualitèr præsens*; non posset is *Ordo* prohibere, ne sibi juribúsque suis ab illis fieret præjudicium. Quod totius Reipublicæ tandem foret exitiale, cùm pendeat totius salus & incolumitas, ex singulorum principalium partium vigore, juriúmque & privilegiorum singulis debitorum conservatione; ut sc. sua singulis Ordinibus Jura (*Regi*, *Proceribus*, *Plebi*) integra maneant & inconcussa.

3. *Tertiò*, *Inferiorum Tribunalium Judices* eò quòd vicariâ tantùm eâque *merè Judicialis potestate* præditi sunt; in Jurisdictionis suæ exercitio definitis propterea limitibus, quos ipsis excedere sit nefas, circumscripti sunt: hinc, latis à Principe *Legibus*; illinc, latis

(g) V. Etenim in Jure nostro *Rex* in Regni Ordinibus nunquam censetur, sed omnium Ordinum, totiusque adeo *Regni Caput* habitus est semper, Tres vero *Ordines* sive *Status Regni* sunt, Clerus, Nobiliras & Plebs. *Nos Regia vestra Majestatis* — fidèliti (viz. Domini Spirituales & Temporales, & Procuratores Plebis) *repræsentantes tres* (Ordines sive) Status Regni vestri Angliæ. Stat. 1 El. c. 3. — Status Cleri è præcipuis Regni Statibus unus. Stat. 8 Eliz. cap. 1.

(b) V. *Finch* supra ad Lit. d.

se Sententiis. Ita ut in Jure dicundo, nec eis liceat à conſtitutis *Legibus* recedere, nec *placita* ſua revocare. At *Suprema Curia Parlamenti* (virtute ſupremæ illius poteſtatis, quæ Regi Curiæ Præſidi inhæret) non *Judiciali* modò, ſed & *legiſlativâ* poteſtate prædita eſt: nec ullis humanis definitionibus ita concluſa eſt, ut non ei liceat cùm *leges* ipſas, tum ſua *placita* pro Jure & arbitratu ſuo immutare, atque revocare. Regius itaque *conſenſus perſonalis* non eſt in illis Curiis neceſſarius, ubi ex earum *legum* præſcripto, quibus ferendis Rex jam antè conſenſum ſuum præbuit perſonalem, omnia gerenda ſunt. Cæterùm ut validus ſit aliquis poteſtatis Actus, *præter, ultra, ſupra,* vel *contra conſtitutas leges*; ab iſtarum rerum peritis edocti ſumus (& profectò nobis videtur ſanæ rationi valdè conſentaneum) Regium conſenſum perſonalem eſſe ſimpliciter & abſolutè neceſſarium. Siquidem eſt omnis ejuſmodi Actus exercitium poteſtatis *Legumlativæ* potiùs quàm *Judicialis.* Et communi omnium Gentium uſu atque conſenſu receptum eſt, nullum *Legiſlativæ poteſtatis* Actum in aliquâ Communitate validum eſſe, niſi ab eâ perſonâ ſive cœtu confirmetur, qui ſit *totius Communitatis* caput, & penes quem ſit *ſummum* in eo populo *Imperium.* Summum autem Imperium in hoc Regno penes *Regem*

esse, tam est extra omnem controversiam, ut eum in communi sermone, tum in ipsis Juris passim formulis, Rex ubique audiat (i) *Supremus Dominus, Rex noster*, & in juramento Supremat⁹ conceptis verbis profiteri jubeamur, *Majestatem Regiam solam esse Summam Moderatricem hujus Regni.* Permittimus itaque aliorum Prudentiæ, ut seriò existiment, quanta mala, quæ perniciei publicæ rei inde creari possent, si unius cujusve *trium Ordinum* jus & potestatem à reliquorum utrovis vel utroque contingeret absorberi, atque sub *potestatis* Judicialis nomine & obtentu, reipsâ tamen *Potestas legumlativa* & *Imperialis*, ab uno vel utroque (reliquo excluso) exerceretur.

(i) *Corona Angliæ ita libera semper fuit, ut sub nullâ Terrena potestate unquam fuerit, sed immediatè sub Deo in omnibus ad Regalitatem dictæ Coronæ spectantibus.* Stat. 16. Ric. 2. cap 5. *Omnis sub eo est, & ipse sub nullo nisi tantùm sub Deo. Parem autem non habet Rex in Regno suo, quia* — *Item nec multo fortiùs superiorem aut potentiorem habere debet, quia sic esset inferior suis Subjectis.* Bracton Centenar. 1 Rubric. 36. *Cui* αὐτοκρατορικὴν *Legibus ipsis Legum vim imponendi potestatem Deus dedit.* Finch Nomotechn. in Epist. dedicat. ad R. Jacobum.

4. *Quartò*, cùm sit omnis *Jurisdictio*, & *Judicialis Potestas* originaliter in *Rege* velut in *Fonte* & *radice* (qui propterea Juris nostri Scriptoribus (k) *Fons Justitiæ* appellatur, &

(k) Bracton & alii

— *Bello Legum immutationem aliquâ ex parte intendere est Bellum contra Regem conciture, & consequenter læsa Majestatis crimen, ex Statut. 25. Ed. 3. eo quod Regis Leges sunt. Ille Fons est unde per varios suos canales ad Subditos derivantur.* Saint-John in his Speech concerning the Earl of *Strafford*, pag. 12.

non

non in aliâ quacunque Perſonâ vel Cœtu, niſi per derivationem ab illo Fonte; videtur nobis res manifeſta, neque *Judices Inferiorum Tribunalium* Miniſterialis & Vicariæ Juriſdictionis, neque *conſeſſus Procerum & Plebis* in Supremâ Curiâ Parlamenti, vel conjunctim vel diviſim, *Jus* aliquod ſive *Juriſdictionem* in Subditos hujus Regni exercere oportere, quod non planè conſtiterit fuiſſe ipſis *à Rege* collatum, permiſſum, aut aliâ aliquâ emanatione legitimâ derivatum. Nec legitimè derivatum cenſeri poteſt, niſi quod aut ex formis *Regiorum Diplomatum, Brevium, aliorúmve Reſcriptorum*; aut ex Receptis, & Notoriis Regni, vel *Legibus ſcriptis* expreſſo, vel *non ſcriptis Conſuetudinibus* tacito Angliæ Regum Conſenſu ratificatis & confirmatis, apparet fuiſſe *Regiâ* authoritate conceſſum. Quæ *Leges, conſuetudines*, & *Reſcripta*, cum ſint omnium *Jurium* & *Juriſdictionum* cuilibet eorum reſpectivè competentium juſti quaſi Carceres & Cancelli; nobis nondum ſatis demonſtratum eſſe profitemur, vel ex *Legibus*, & *Conſuetudinibus* hujus Regni, vel ex Formulariis eorum *Brevium*, ſive *Reſcriptorum* quibus Membra Parlamenti convenire jubentur; *Conſeſſum duorum Ordinum*, alterum, amboſve jus habere, & Authoritatem ſine Rege *ſtatuendi, jubendi*, vel *tranſigendi*, ſed *unà cum Rege ſuper arduis*

Regni Negotiis (l) *Colloquium habendi, tractandi, & Consilium impendendi.* Unde etiam factum existimamus, ut in Supplicationibus, Remonstrantiis, & Declarationibus, suis aliisque publicis Scriptis, *Magnum Regni Consilium* se passim appellare soliti sunt. Sunt autem *Leges* illæ, *Consuetudines* & *Rescripta* (nostro quidem Judicio) Loci Topici, maximè proprii & idonei, è quibus amplissimorum consessuum utriusque Domûs justa Authoritas demonstrativè & cogenter colligi potest; & non exiles eæ, atque incertæ deductiones, quas ex Analogiarum quâdam specie, & institutâ rerum similium dissimiliúmque comparatione elicere fortasse poterit, vel etiam extorquere, humani Ingenii importuna solertia.

(l) *Et ibidem nobiscum Colloquium habere, tractare — super dictis negotiis tractatur. vestrúmque consilium impensur-* Breve Summonit. Magnatibus, &c.

SECT. VIII.

De Juramento Negativo.

Juramentum Negativum subveremur ut à nobis præstari possit,

1. Non proditâ eâ libertate, ad quam tuendam, &, *Juramenti* & *Officii* vinculo jam antè obligati sumus. Cui Libertati adversari arbitramur impositam Subdito, *sine Lege* jurandi necessitatem. Non

Non abjuratâ (a) nativâ *Subditorum Ligantiâ* (sive fidelitate) violatísque *Supremátûs, & fidelitatis* juramentis, à nobis priùs præstitis. Quibus omnibus ad Regem quantum in nobis est defendendum obligati, jurare nunc jubemur (idque ex animo) nos eum nolle defendere, vel ei opem ferre. 2.

(a) *Tametsi quilibet Subditus virtute Ligeantiæ sua ad serviendum & auxiliandum Principi suo & Domino Supremo, omni tempore quotiès opus fuerit,* Stat 11. Hen. 7. cap. 18.

Non imminutâ plurimùm (contra verba fœderis Articulo tertio) *Regiæ Majestatis justâ potestate & amplitudine*, agnoscendo sc. in consessu utriusque Domûs Parlamenti potestatem Regiæ potestati oppositam. Quum profiteamur nos neutiquam intelligere posse, quî possit in hoc regno *Potestas* aliqua legitimè exerceri, quæ non sit *Regiæ Potestati* subordinata.

SECT. IX.

De Ordinationibus ad Disciplinam (Ecclesiasticam) & *Directorium* (*Cultûs publici*) *spectantibus.*

IMprimis *de utriusque conjunctim.* Non certum est posse nos sine peccato, *Ordinationibus* Consessuum utriusque Domûs parere,

Regio consensu nondum comprobatis.

1. Præsertim eis, quæ non solùm *Legibus* hujus Regni, & *Statutis*, unanimi *Regis, Procerum, & Plebis* in Parlamento consensu stabilitis contraria imperant;

2. Verùm etiam ejusmodi *Leges* & *Statuta* refigere & in perpetuum abrogare profitentur: cùm enim *ejusdem sit potestatis destruere, cujus est construere*, nobis nondum persuasum est, inferiori potestati licere, quod à superiori potestate legitimè factum est, rescindere & adnullare.

(a) Vide Stat. 1. Eliz. cap. 1

3. Maximè cùm (a) tota *Potestas Jurisdictionis* circa res Ecclesiasticas expressissimis Legis verbis, *Imperiali hujus Regni Diademati in perpetuum conjuncta sit & annexa.* Et cujus Capitis sit illud Diadema gestare, nemini subdito fas est ignorare.

Proximè, quod ad *Disciplinam Ecclesiasticam* attinet;

1. Si *Disciplinæ* appellatione contineatur & *Regimen Ecclesiasticum*, non possumus Ordinationi eâ de re parere, nisi extirpandæ venerandæ Antiquitatis regiminis formæ consentire velimus. Quæ sub quibuscunque Temporum conversionibus, religionisque in hoc Regno mutationibus, per omnes tamen Seculorum Successiones non modò inviolata perduravit, sed publicis quoque *Regni Legibus* firmata, *Regiamque Char-*

tis,

tis, Diplomatis & dotationibus ornata fuit. Ampliſſimo ſanè Teſtimonio, eam Regiminis formam, & *Adminiſtrationi Civili, & libertati Subditorum*, accommodatiſſimam, communi hominum judicio ſemper eſſe habitam. Quam etiam ſinguli *Reges Angliæ* continuâ ſerie ſibi invicem ſuccedentes, ſub Regni ſui initium, ſolenni præſtito Juramento conſervaturos ſe & propugnaturos polliciti ſunt. Cujus denique continuationem (*b*) ob rationes ſupradictas ex animo cupimus & exoptamus.

(*b*) Vide ſupra Sect. 4.

2. Quòd ſi reſtrictiùs aliquanto accipiatur *Diſciplinæ* vocabulum (prout in ſecundo Fœderis Articulo ubi *Regimini* contradiſtinguitur, accipitur) adhuc tamen erit, quod nobis non uſquequaque ſatisfaciat: *viz.* permitti tot hominum (eorúmque fortaſſis imæ ſortis plurium) arbitrio, Chriſtianorum non malorum myriadas à *S. Cœnæ* participatione arcendi poteſtatem. Auſteritatis genus nullo quod ſcimus Dei mandato præceptum; ſed quod potiùs & regulis *Prudentiæ* ac Chriſtianæ dilectionis in genere, & in ſpecie *B. Pauli Conſilio* atque *Exemplo* repugnare videtur. Is enim in Eccleſiâ, errorum & corruptelarum, quà in *fide*, quà in *moribus*, refertiſſimâ, poſtquam (*c*) de *excommunicando* viro quodam ſingulari, qui cum magnâ Chriſtiani nominis infamiâ

(*c*) 1 Cor. 5. 1, &c.

infamiâ inceſtam ſine pudore vitam uſque agebat, mandâſſet; ſufficere tum ratus (d) *indignæ manducationis* grave periculum ſub generali docendi formâ Eccleſiæ propoſuiſſe, conſcientiarum particularium ſcrutinium *proprio cujuſque examini* permittendum cenſuit: nullâ factâ cuiquam aut *Paſtori Eccleſiaſtico*, aut *Presbytero Laico* poteſtate alios examinandi, & pro ſuo arbitratu à ſacræ Cœnæ communione excludendi.

(d) 1 Cor. 11.28. &c.

Quoad *Ordinationem* denique illam quæ circa *Directorium* (divini Cultûs publici) verſatur; abolendæ *Liturgiæ Eccleſiæ Anglicanæ* (hoc eſt, tollendo *Libro Precum Eccleſiaſticarum*) non poſſumus liberâ conſcientiâ, quamdiu præſens mentis noſtræ judicium & præſentium Legum vis obtinuerint, ullatenus conſentire.

1. Quem Librum plerique noſtrûm propriis *Subſcriptionibus* comprobavimus, cum adjectâ etiam ſolenni *promiſſione*, nos alii formâ, quàm quæ in eo Libro præſcripta eſt, in publicis Officiis non uſuros.

2. Quo juxta *Subſcriptionem* & *promiſſionem* prædictas, & pro debiti (vi (e) Statuti eâ in parte editi) Officii noſtri ratione, in *Eccleſiis* & *Capellis* noſtris, aliiſque publicis, ac privatis Oratoriis conſtanter hactenus uſi ſumus, magno cum animarum noſtrarum fructu & ſolatio.

(e) Statut. 1 *Eliz.* c. 2. & 8. *Eliz.* cap. 1.

3. In

3. In quo nihil credimus contineri, *Quod* (cum eo interpretandi candore, quem æquum est omne genus scriptis concedi) non sit justæ defensionis capax: *Quod* non est à viris doctis, & piis, ab importunorum hominum cavillationibus dudum & abundè vindicatum: *Quódque* non confidamus, posse nos (Deo opitulante) adversùs *Pontificios* & alios quoscunque ejus Impugnatores & Calumniatores, cum res postulaverit, tueri & defendere.

4. Qui *Statuto Parlamenti* (idque temporibus tranquillis) publicâ & plenâ authoritate. & quâ sub Cœlo nullam agnoscimus majorem aut sanctiorem, stabilitus est & confirmatus. Quod *Statutum* tanti apud nos ponderis est, ut non solùm nos omni necessitate liberet ea proponendi, quæ contra *Directorium* ejúsve aliquam partem jure objici posse videntur: sed è contra summam nobis imponat necessitatem Liturgiæ formulam observandi, nec admittendi in ejus præjudicium aliquod publici Cultûs sive *Directorium*, sive *Formulam*, donec *Statutum* prædictum quàm justâ & plenâ authoritate conditum est, tam justâ & plenâ authoritate abrogetur.

Quo *Statuto* non solùm omnibus Ecclesiarum Pastoribus, & verbi Dei Ministris, ejus *Libri usus* disertìm imperatur: sed & sub gravissi-

gravissimarum pœnarum sanctionibus cautum est: [*Ne quis eorum formulam inibi præscriptam observare recuset: Neu pro Concione, vel aliàs quicquam pronunciet aut loquatur in dicti Libri Precum publicarum, aut alicujus in eo ejúsve aliquâ parte contenti derogationem sive depravationem.*] Pœnis insuper constitutis in alios quoscunque (ne *Baronibus* quidem Parlamenti exceptis) qui contra Librum prædictum similitèr pronunciaverint aut locuti fuerint: Vel qui verbi Ministrum aliquem facto, dictóve compulerint, aut aliâ quâcunque ratione induxerint vel procuraverint; *Sacramenta* aliáve divina Officia alio modo aut formâ quàm in Libro prædicto institutum est celebrare, vel qui formæ prædictæ aut Ministro cuiquam usum prohibuerint, aut aliàs quoquo modo impediverint, &c. ut in verbis dicti Statuti pleniùs apparet.

Quod etiam *Statutum* postquam semel conditum est, tantæ constat fuisse per omnia succedentia Tempora Authoritatis, ut in omnibus * *Statutis contra Papistas* (quos *Recusantes* vocant) exinde conditis, prius & idoneus Character, quâ velut notâ distinctivâ ejusmodi *Recusans Papista* à Catholico Protestante internoscatur, iste semper exprimatur; Si quis nimirum *publicis Precibus interesse*, aut sacram Synaxin *juxta forma*

* Vide Stat. 23 *Eliz.* 1. 29 *Eliz.* 6. 35 *Eliz.* 1. & 2. 3 *Jac.* 4. & 5.

ſonas & Ritus in Libro prædicto præſcriptas percipere *recuſaverit.* Adeò ut *pluribus Statutis* hoc ipſo Parlamento conditis imperata fuerint *Recuſantibus* Papiſtis Tributa duplâ proportione perſolvenda, *ipſiſſimo hoc Charactere* juxta Literam eorundem Statutorum dignoſcendis.

Propoſuimus liberè & perſpicuè, quæ ſit noſtra de *Fœdere, Juramento & Ordinationibus* prædictis ſententia; quam tamen in re qualibet rectiùs edocti, parati ſumus eatenus corrigere & emendare. Unum hoc interim ſeriò ut expendatur rogamus, ſi è tot propoſitis Scrupulis, unus aliquis (reliquis licet penitus exemplis) mentibus noſtris hæreat, cui non ſit penè ſatisfactum, Conſcientiam interim non poſſe eſſe planè ſecuram. Quo ſuppoſito neque aliis (nondum *datâ* Conſcientiis noſtris ſecuritate) æquum erit nos impellere, neque nobis (nondum *acceptâ*) liberum ad *Fœdus, Juramentum & Ordinationes* prædictas in nos admittenda noſmet ſponte ſubjicere.

Quis damnaverit eum qui duabus potentiſſimis rebus defenditur *jure* & *mente?*
QUINTIL.

Beatus qui non condemnat ſeipſum, in eo quod approbat, *Rom.* 14.22.

Formula

Formula Juramenti Suprematus ex *Statut.* 1 *Eliz. cap.* 1.

EGO N. M. *Conscientiâ meâ teste profiteor atque denuncio, Majestatem Regiam solam esse summam Moderatricem hujus Regni, aliarúmque ditionum ac Regionum omnium sibi subjectarum, Nec non omnium tam personarum quàm rerum tam Ecclesiasticarum, quàm civilium. Adeóque nullum exterum sive Principem, sive Pontificem, sive Statum, sive Potestatem, vel habere in hoc Regno, vel habere oportere ullam omnino Jurisdictionem, Potestatem, Celsitudinem, Præeminentiam, authoritatem vel Ecclesiasticam vel Civilem. Itaque palàm ac apertè rejicio atque repudio quascunque peregrinas Jurisdictiones, Potestates, Celsitudines, Præeminentias & authoritates: sanctéque recipio me Regiæ Majestati, ejúsque Hæredibus, legitimísque Successoribus, debitam fidem & observantiam perpetuò præstiturum, & quantum in me fuerit propugnaturum atque defensurum, omnes, & omnimodas jurisdictiones, privilegia, præeminentias & authoritates quascunque vel concessas, & commendatas Regiæ Majestati, ejúsque Hæredibus & Successoribus, vel Imperiali hujus Regni Diademati conjunctas & annexas. Ita me*

ut Deus adjuvet per Jesum Christum hoc sacrosancto Evangelio annunciatum.

Formula solennis Voti & Protestationis, 5 *Maii*, 1641.

EGO A. B. *coram Deo Opt. Max. polliceor, voveo & obtestor, me veram Reformatam Protestantium Religionem in Doctrinâ Ecclesiæ Anglicanæ expressam, contra Papismum & omnes Papisticas in hoc Regno Innovationes Doctrinæ prædictæ contrarias, quoad legitimè potero, cum vitâ, viribus, & fortunis meis, propugnaturum atque defensurum; Atque etiam pro debito* * *Ligeantiæ meæ Officio, Regiæ Majestatis Personam, Dignitatem & Statum, nec non Parlamenti potestatem & privilegia; juráque & libertates Subditorum. Et singulas quasque Personas quæ hâc Protestatione se obligaverint, in re quâlibet quamcunque in legitimâ ejusdem prosecutione eorum quilibet fecerit. Item quoad potero, & licebit, omnes eos qui vi, operâ, consiliis, machinationibus, conjurationibus, aliisve modis quibuscunque aliquid quod sit huic Protestationi ejúsve alicui parti contrarium effecerint vel attentaverint, impediturum,*

* Fidelitatis.

peditурum, & ut ad condignas pœnas perſe-
rendas perducantur, omnibus juſtis viis &
modis, quantum in me erit, effecturum. In-
ſuper ut inter tria Regna Angliæ, Scotiæ &
Hiberniæ unio & pax conſervetur, juſtis &
honeſtis rationibus omnimodis operam datu-
rum: Et nec ſpe, nec metu, neque cujuſcun-
que alterius rei intuitu, hanc promiſſionem,
votum, & Proteſtationem unquam violaturum
aut deſerturum.

FINIS.